

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna mesa mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo. — Oglasni po tarifni.

Po firenskem sestanku

Tajnost, s katero se običajno obdaja Mussolinijeve državniške konference, odpira vedno široko polje najraznovrstnejšim komentarjem mednarodnega tiska. Pozneje se le prečesto izkaže, da so sloneli ti komentari bolj na ugibanjih in kombinacijah, kakor pa na realnih dejstvih. Tudi sestanek avstrijskega kancelarja z ducejem v Firenci v tem pogledu ni izjema.

O sestanku je bil izdan precej obširen komunik, ki pa — kakor je pri takih diplomatskih konceptih navada — ne gre preko splošnih formulacij in ne izda ničesar novega. Izvzeti bi bilo morda nekako demonstrativno podčrtavanje popolne notranje-politične avtonomije Avstrije, stvari, ki bi morala biti pri samostojni državi sama ob sebi umevna, v avstrijskem primeru pa — to ni za nikogar skrivnost — ni tako nesporna, in se morda baš ta točka dotika najvažnejše vsebine sestanka v Firenci.

Po 25. juliju je Italija občutno posegla v avstrijsko politiko in njena vojaška demonstracija na Brennerju se ni smatrala samo kot odločna gesta proti enostranskim spremembam mednarodnega položaja Avstrije, marveč tudi kot grožnja v pogledu na avstrijsko notranje-politično borbo. Razumela se je kot akcija za obrambo in podporo po hitlerjevskem puču ogroženega režima in kot svarilo agresivni opoziciji, če bi še poskušala rušiti kurz, ki ga je odobril Rim. Iz fašističnega tiska je bilo lahko razvideti, da smatra Rim nadaljevanje Dollfusovega kurza tudi kot svojo zadevo in da želi politiko rimskih paktov še razširiti in poglobiti v smeri svojega absolutnega vpliva na Dunaju.

Obisk kancelarja Schuschnigga pri duceju se je precej splošno smatral kot potrditev tega naziranja in je veljal kot začetek onega razmerja med Italijo in Avstrijo, ki je z označbo protektorat precej točno označeno. Govorilo se je o vojaški pogodbi, ki bi dala Italiji pravico, z orožjem braniti avstrijsko neodvisnost, pa tudi intervenirati v primeru notranjepolitičnih prevratov. Navajali so se še drugi detajli, ki vsi bi pomenjali še večjo vezanost avstrijske zunanje in notranje politike na rimsko mentorstvo. Po pisavi italijanskega časopisa, ki je, kakor znano, vezano na predhodno aprobacijo merodajnih političnih mest, se skoro ne more dvomiti, da je fašistična vlada tak rezultat tudi v resnici pričakovala in morda celo v inozemstvu pripravljala. Vesti, da je italijanska diplomacija v izvestnem delu inozemstva že tipala, ali bi bila sklenitev vojaškega pakta z Avstrijo sprejeta s soglasjem, menda niso izmišljotina. Prav gotovo pa je, da v Rimu niso želeli sodelovanja drugih podunavskih držav — Madžarska je seveda izvzeta — pri garancijskih akcijah za neodvisnost Avstrije. Najboljši dokaz za to je klevetniška kampanja fašističnega tiska proti Jugoslaviji; našo državo je skušal v zapadni Evropi kompromitirati z obdolžitvijo, da je podpirala narodno-socialistični puč. Malo antano je veljalo odrediti od aktivne podunavske politike, da bi se mogel tem bolj nemoteno izživeti italijanski monopol v srednji Evropi.

Po firenški konferenci pa se je nenadoma list obrnil. O vojaškem paktu ni ničesar več slišati. Baš nasprotno, priznava se, da v Firenci sploh ni bil podpisan noben pakt, da je bil razgovor obeh državnikov zgolj konzultativnega značaja. Avstrijski kancelar je v izjavah novinarjem naglašal, da se je konferenca dotikala v prvi vrsti gospodarskih vprašanj, ki so seveda s političnimi v tesni zvezi. Nekatero karakteristične izjave Starhemberge, ki je pred Schuschniggom posetil Mussolinija, so se z oficijelne strani naknadno ublažile in končno se je v komunikiju skoro demonstrativno poudarila avstrijska notranjepolitična avtonomija.

Seveda iz tega preokreta v službenih enunciacijah ter v pisanju fašističnega in avstrijskega tiska še ne bi bilo treba sklepati, da je bil firenški sestanek res tako nedolžen, kakor ga slikajo sedaj. Bolj pomembno je, da se sedaj po konferenci celo na italijanski strani govori o potrebi, da se razširi okvir rimskih paktov tudi na ostale podunavske države, torej tudi na države Male antante, in da se v nasprotju z dozdajnjimi italijanskimi tendencami podčrtava evropski značaj avstrijskega vprašanja. Res je, da se italijanski tisk še dela slepega in gluhega napram Mali antanti kot politični entiti in da v ozadju še vedno tli želja, razdvojitvi zvezo in obravnnavati zadevo z vsako državo posebej. Toda zdi se, da gre le za maskiranje umika, ki je postal neizbežen.

Vzrokov za umik je lahko več. Pred vsem stališče Avstrije same. Izgleda namreč, da je avstr. kancelar odbržal napram italijanskim težnjam po protektoratu neko hladno rezerviranost in se ni spuščal v nobene nove dalekosežne zaveze. Ugleden francoski list izraža to ugotovitev tako, da Mussolini pri Schuschniggu ni našel take miselne sodravnosti in dispozicije, kakor pri njegovem predniku. Dejstvo je, da se že napoveduje Schuschniggov poset v Parizu

V PRIMERU VOJNE BI POLJSKA PODPRLA NEMČIJO?

Senzacionalne vesti pariških listov o tajni pogodbi med Berlinom in Varšavo — Poljaki vesti ne demantirajo

Pariz, 24. avgusta r. V javnosti so izzvalje veliko pozornost in neprijetno presenečenje informacije nekaterih pariških listov, da je bila med Poljsko in Nemčijo sklenjena tajna pogodba, po kateri se je baje Poljska obvezala, da bo v primeru vojne, v katero bi se eventualno zapletla Nemčija, ostala ne samo nevtralna, marveč ji nudila tudi oporo na gospodarskem polju. Današnji »ECHO de Paris« objavlja že podrobnejše informacije, ki potrjujejo te vesti. Po teh informacijah je bila ob priliki nedavnih gospodarskih pogajanj med Poljsko in Nemčijo sklenjena tudi posebna konvencija o medsebojni pomoči z dobavo živil in sirovin. Poljska bo Nemčiji dobavljala in industrijske sirovine, dočim bo Nemčija izzvalje za Poljsko industrijske izdelke. Ta dogovor pa vsebuje poleg tega še posebno klavzulo za primer vojne. Dočim je bil prvi del pogodbe, ki predstavlja docela normalno gospodarsko pogodbo, objavljen, je ostala klavzula o medsebojni podpori v primeru vojne tajna in je le po indiscretnosti prišla sedaj v javnost. S to tajno dodatno pogodbo se je Poljska obvezala, da v primeru vojne, v katero bi se zapletla Nemčija s katerokoli drugo državo, v nobenem primeru ne bo intervenirala na škodo Nemčije. Razen tega se Poljska obvezuje, da bo tudi v primeru vojne dobavljala Nemčiji živila in industrijske sirovine.

»ECHO de Paris« obširno komentira to pogodbo, o katere obstojnosti prav nič ne dvomi, in predvsem ugotavlja, da je ta sporazum v popolnem nasprotju s francosko-poljskim sporazumom iz leta 1921., ki je bil ob priliki nedavnega Barthoujevega poseta v Varšavi zopet podaljšan. Prav tako pa ta pogodba ni v skladu z obveznostmi, ki jih ima Poljska kot članica Društva narodov.

V francoskih političnih krogih vidijo v tej pogodbi očiten afront proti Franciji. Nemčija si je hotela zavarovati hrbet za primer oboroženega konflikta na jugu ali na zapadu. V francoski javnosti vedno bolj prevladuje vtis, da pripravljajo Nemčija važne dogodke v svoji zunanji politiki, da bi na ta način na eni strani odvrnila pozornost nemških množic od notranjih gospodarskih in političnih težkoč. Mnogi se bojijo, da se bo ta akcija Nemčije pričela v Posaarju. Vsa aktivnost nemške vlade je usmerjena trenutno na Posaarje in širijo se celo glasovi, da pripravljajo hitlerjevci v Posaarju še pred plebiscitom puč s katerim bi se polastili Posaarja brez glasovanja.

Za naravnost nerazumljivo pa označujejo v pariških krogih politiko Poljske. S sklenitvijo tajne pogodbe z Nemčijo je Poljska stopila direktno v vrsto nasprotnikov Francije in se pridružila oni Nemčiji, ki pred-

stavlja tudi za Poljsko največjo nevarnost. Neposredne koristi, ki jih bo morda imela Poljska od te pogodbe in ki bi jih mogla spričo sedanega gospodarskega položaja Nemčije doseči tudi brez tako dalekosežnih obveznosti, po mnenju francoskih krogov niti z daleč ne morejo odtehtati nevarnosti, v katere se podaja Poljska.

Tudi »Temps« indirektno očita Poljaki besedolomstvo in spominja na krivce, ki jih je doprinašala Francija, da je očevala Poljsko pred nemškim navalom. Sedanja politika Poljske je po mnenju lista ne samo izraz nehvaležnosti, ki v politiki sicer ni nič nenavadnega, marveč dokaz, da Francija ne sme in ne more z gotovostjo računati na poljsko zavezništvo. To je sicer bridka izkušnja za francosko diplomacijo, vendar pa bo imela tudi svojo dobro stran. Francija sedaj ve, pri čem je, na drugi strani pa se bo še tesneje navezala na Mato antanto, ki se je že ponovno pokazala za trajnega in zvestega zaveznika. »Temps« še ne govori o tajni pogodbi, a iz vsega pisanja izhaja, da misli na njo in veruje v njen obstoj.

Poljaki zavračajo očitke verolomstva

Varšava, 24. avgusta. r. Poljski listi ne odgovarjajo na vesti o sklenitvi tajne po-

godbe z Nemčijo, pač pa v daljših člankih ostro zavračajo francoske očitke verolomstva. »Gazeta Warszawzka«, ki velja za glasilo zunanjega ministristva, dokazuje, da prijateljstvo Poljske z Nemčijo ne more škodovati poljsko-francoskemu zavezništvu, ki ima solidno podlago in ki bo ostalo neizpremenjeno. Iz tega pa še ne sledi, piše dalje, da bi se moralo poljsko javno mnenje odrediti neodvisni presoji poljske zunanje politike in slepo sprejeti vse, kar se sklene v Parizu. Poljska boče samostojno voditi vojo zunanjo politiko in zato tudi ne more izdati na ta ali drugi politični sistem, ki ga predlaga morda Francija, če ta sistem ni v skladu z najvišjimi cilji in interesi poljskega naroda.

Nemška gospodarska ekspanzija

Berlin, 24. avgusta. r. Nemški tisk se mnogo bavi z izboljšanjem gospodarskih odnosov med Nemčijo in Poljsko, ne registrira pa nič z besedico pariških vestí o tajnem dogovoru za primer vojnih zapletov. Pač pa izdaja nemški tisk nadalje načrte Nemčije za gospodarsko ekspanzijo proti jugovzhodu in vzhodu. Nemška industrija pripravlja v sporazumu z vlado večko akcijo, s katero namerava osvojiti vsa važnejša tržišča na Balkanu in bližnjem vzhodu. V zadnjem času so zastopniki nemške veleindustrije sklenili že celo vrsto pogodb z veletrgovci v Bolgariji, Grčiji in Turčiji. Vse te pogodbe so bile sklenjene na osnovi kompenzacije. Nemčija se je obvezala, da bo za izvoz svojih industrijskih izdelkov kupovala v teh državah sirovine za potrebe nemške industrije.

Militarizacija Avstrije

Del zasebnih oboroženih formacij naj se spremeni v stalno milico — Nove aretacije

Dunaj, 24. avgusta. w. V zvezi z namero poenostavitve obrambnih formacij v Avstriji se je pripravil načrt, da bi se iz teh formacij ustanovila stalna milica kot ojačanje za avstrijsko eksekutivo. Ta namera je bila sporočena v London. Pariz in Rim, ker je za to potreben priistanek kontrolnih držav. Pričuje se odločitev v kratkem. Pri tem ne nameravajo popolnoma razpustiti obstoječih obrambnih formacij, kakor so Heimwehr, Sturmcharren, Freieibund itd., ker hočejo v primeru nevarnosti odbržati možnost, da polom teh formacij vpolkijo v vojsko narod po orožje. Po teh načrtih bi torej poleg stalne vojske, polcije in orožništva obstojala še pomožna milica in pa desedanj polvojaške formacije strankarskega značaja.

Dunaj, 24. avgusta. d. Za vladnega komisarja v avstrijskem Turnerbundu imenovani župan Trauner je objavil, da se bo v bodoče vršila moralna vzgoja telovadec mladin v patriotskem smislu in v duhu avstrijske neodvisnosti. Započeto uvršča-

nje Turnerveinov v obrambno in sportno fronto se bo pospešeno nadaljevalo. Nemški Turnerbund je imel v početku leta v Avstriji 965 društev z nad 87.000 člani. Od 1. januarja dalje so razpustili že 100 društev z 12.000 člani. Po juljskem prevratu so razpustili na Štajerskem in Spodnjem Avstrijskem vsa društva Turnerbunda, dočim je dovoljeno v drugih deželah nadalje poslovanje le malčestvilnim izjemam.

Dunaj, 24. avgusta. w. Preiskavo proti voditeljem Landbunda v zvezi z juljskim pučem nadaljuje policija z vso verno. Včeraj je bil dolgo zasilan bivši poslanec Landbunda Dewaty in končno aretiran. Zasilan je bil tudi urednik Karl Pogrzebacz, ki je bil prej tajnik parlamentarnega kluba Landbunda in izdajatelj Landbundove korespondence. Ko se je Pogrzebacz včeraj po zasilanju vrnil s policije v stanovanje, je bil tako razburjen, da ga je zadela kap ter je danes dopoldne umrl.

Firenška bilanca je Madžare razočarala

Zelo so nezadovoljni z vestmi, da bo treba iskati sporazuma z državami Male antante

Budimpešta, 24. avg. d. Vesti, da sta Mussolini in dr. Schuschnigg na svojem sestanku razpravljala o možnosti, da bi se rimske trojne pakte razširili tudi na druge države, so izzvalje v Budimpešti precejšnjo nervoznost. Kakor znano, so svoj čas na Madžarskem z zadovoljstvom sprejeli dejstvo, da je prirok k rimskemu paktu moglo tudi drugim državam, ker so takrat upali, da se bo pridružila tudi Nemčija, niso pa pričakovali, da bi se mogli skleniti do-

govori obrniti tudi proti njim. Sedanja nervoznost je povzročilo dejstvo, da je bilo na sestanku govora o povabilu državam Male antante, naj pristopijo k rimskemu paktu. Na Madžarskem so doslej mislili, da bi sodelovanje Italije, Avstrije in Madžarske zadostovalo za obnovo gospodarstva v Srednji Evropi, zaradi česar bi se lahko odrekli sodelovanju Male antante. Sedanje okolščine pa vzbujajo domnevo o preorientaciji Mussolinija, ki jo sprejemajo v madžarskih političnih krogih z zelo deljnimi čustvi.

Dočim je »Pester Lloyd« pred par dnevi pisal, da beleži te vesti z živahnim zanimanjem, da pa bo madžarska zunanja politika ostala za enkrat še na stališču čakanja, piše sedaj vladno glasilo »Budapesti Hirlap« že o tem, da je možnost pristopa drugih držav podana v temeljnih načelih rimske pogodbe, zaradi česar bi ne smelo vzbuditi začudenja, če bi bile tudi druge države, n. pr. države Male antante, povabljene k pristopu. »Pesty Hirlap« se zadovoljuje samo z ugotovitvijo dejstva, da je Hitler opustil Bismarkovo politiko, ki je vedno stremela po sporazumu z Avstrijo, zaradi česar se morajo iz tega izvajati potrebne posledice.

Ministri na Bledu

Bled, 24. avgusta. p. Davi je prispel na Bled kmetijski minister g. Dragoljub Kojic, ki ostane tukaj par dni na oddihu. Z istim vlakom je prispel na Bled tudi pomočnik zunanjega ministra g. Božidar Puric, ki je takoj po svojem prihodu posetil zunanjega ministra g. Jevtiča in mu poročal o resornih zadevah.

Maksimov v Rimu in Parizu

Rim, 24. avgusta. AA. Grški zunanji minister Maksimov je prispel v Rim in kmalu nato odpotoval v Francijo.

Pariz, 24. avgusta. AA. Semkaj je prispel grški zunanji minister Maksimov. Načrtavil se bo v okolici Pariza, kjer ostane nekaj dni na oddihu.

Nova pogajanja med Nemčijo in Vatikanom

V Vatikanu pravijo, da ne morejo pristati na nikake koncesije in da ne verujejo v iskrenost Berlina

Pariz, 24. avgusta. g. »Le Matin« poroča iz Rima, da je nemška vlada pripravljena popustiti nasproti Vatikanu in da bo skušala urediti svoj spor s sv. stolico z izvajanjem konkordata. Vatikanski krogi pa so glede novega sporazuma dokaj skeptični. Rimski poročevalec »Matina« zstrjuje, da je imel razgovor z visoko osebnostjo Vatikana, ki je izjavila, da je Vatikan z veliko rezervno sprejel vest o novi ureditvi cerkvenega problema v Nemčiji, ker sega spor med Vatikanom in Nemčijo preko okvira popolnoma pravne zadeve. Vatikan zahteva jamstva, da Nemčija opusti svoje novo pognansko mišljenje, ki izhaja iz narodno-socialističnih naukov, in da zagotovi svobodo udeleževanju krščanskega duha v Nemčiji. Cerkev ne more dovoliti no-

benih koncesij ter mora v polni meri vztrajati na svojih pravicah in na možnosti izvrševanja svojih dolžnosti.

Hitlerjevski kongres v Nürnbergu

Berlin, 24. avgusta. AA. Program narodno-socialističnega kongresa v Nürnbergu je že sestavljen. Otvoritev kongresa bo 4. septembra, ko bo sprejem predstavnikov Nemčije in tujega časopisa. Kongres bo končan 10. septembra. Med kongresom bodo velike manifestacije in parade, na katerih bodo sodelovale hitlerjevske milice, politične organizacije in hitlerjevska mladina, ki se je zbralo iz vseh krajev Nemčije do 60.000.

Mussolini je spet enkrat bojevit

Značilen nagovor ob zaključku vojaških manevrov — »Vojna je v zraku in lahko izbruhne vsak hip«

Pariz, 24. avgusta. AA. Havas poroča iz Bologne: Danes ob 9. dopoldne so se končale velike vežbe italijanske vojske. Mussolini je čestital četam pred italijanskimi oficijeri in inozemskimi vojaškimi odposlanci. Glede možnosti vojne v Evropi je dejal: »Vsi v Evropi odklanjajo vojno, toda vojna je v zraku. Lahko izbruhne vsak hip.«

Mussolini je dalje izjavil, da je odhod italijanskih čet na mejo koncem julija prečel vojno. Italija mora biti pripravljena na vojno. Postati mora vojaški narod in celo militarističen. Politično, gospodarsko in duhovno življenje naroda se mora opirati na vojske nujnosti, kajti vojna je kasacijsko sodišče narodov. Kljub dobri volji konferenci in sklepanju pogodb je vojna tekom stoletij še vedno odločilno kova-

la usodo narodov. V svojem francoskem govoru na tuje oficirje je Mussolini izjavil, da se nacija, da so italijanske čete napravile nanjo dober vtis.

Pariz, 24. avgusta. AA. Na anketi »Petit Journal« o vprašanju »Ali se bližajo vojni?« je bivši predsednik francoske vlade Caillaux izjavil:

Odločilni činitelj je akcija mož, ki imajo oblast. Če se ti zavedajo svojih dolžnosti, potem morajo državniki, ki naj so vredni tega imena, najprvo odstraniti veliko bojazen, ki v gotovih dobah moti odločnejše med narod. Briand je rekel, da ne bo vojne, dokler bo na oblasti. Tudi drugi bi bili lahko ravnali podobno. Vendar, kdo jih bo danes poslušal in kdo jim bo verjel?

Žrtve viharjev v Švici in na Bavarskem

Monakovo, 24. avgusta. AA. Na Chiemskem jezeru je včeraj divjalo hudo neurje. Prav tedaj se je vračala velika množica v čolnih z ljudske veselice na otoku Herrensinsel. Vihar je začel prevažati čolne. Mnogi so se rešili s plavanjem, na bregove. Dosele so ugotovili, da so tri osebe utonile, verjetno pa je, da bo število žrtev mnogo večje.

Monakovo, 24. avgusta. g. Vremenska katastrofa na Chiemskem jezeru je bila mnogo večja, kakor so prvotno mislili. Število mrtvih je po zadnjih poročilih zvišalo na 16. Posebno tragično je, da se je večina nesreč dogodila 50 do 100 m od obale, pri kraju Stock. Zaradi viharnega vremena poneoreženci niso mogli preplavati te kratke proge do obale. Tudi reševalni poskusi so bili težavni ter so imeli le malo uspeha, zlasti ker je bila velika tema.

Bern, 24. avgusta. AA. V neuchatelški pokrajini je včeraj divjal ciklon. Več ljudi je utonilo, ker jih je vihar iznenadil na jezeru.

Justifikacija z zaprekami

Kentucky, 24. avgusta. AA. Tu so včeraj usmrtili na električnem stolu nekega črnca. Po drugem električnem stoku pa so morali električno napravu popraviti. Zdravniki so izjavili, da je obsojenec še vedno pri življenju. Šele po tretjem sunku je bil mrtev.

Sklepi žitne konference

London, 24. avgusta. AA. Snoči je imela žitna konferenca svojo zadnjo sejo. Prihodnja bo v Budimpešti 20. novembra t. l. Žitni odbor je sprejel pet izpreminjavalnih predlogov k mednarodnemu žitnemu sporazumu iz lanskega leta. Dostavljeni bodo vsem 21 vladam, ki so podpisale lanski sporazum. Odgovor bodo države podale na seji 20. novembra. Ti predlogi se glasijo:

1. Lanski sporazum naj se podaljša od 31. julija 1935 do 31. julija 1937. 2. Nadaljujejo naj se prizadevanja, da se žitni prihodek prilagodi povpraševanju in da se bo tako lahko razpolagalo s presežki. 3. Določijo naj se načela, kako naj se posamezni kontingenti izračunajo in od časa do časa popravi. 4. Razdelitev letnega pridelka v četrletno periodo. 5. Določitev rezervnih kontingentov, da se z njimi olajšajo sporazumi.

Odbor cenji potrebe uvoznih držav za leto 1934-35 na 600 milijonov mernikov. Ta količina naj se določi na seji v septembru. V letu, ki je potekel 31. julija t. l., so uvozne države potrebovale 540 milijonov mernikov.

Potres v južni Franciji

Marseille, 24. avgusta. AA. Včeraj so tu čutili lahne potresne sunka s podtalnim grmenjem.

Napetost v Posaarju

Protihitlerjevska akcija posaarskih nemških katoličanov — Konflikti med sodstvom in upravno oblastjo

Zeneva, 24. avgusta. Predsednik mednarodne vladne komisije, ki pod nadzorstvom Društva narodov upravlja saarsko ozemlje, je že pred tedni poslal generalnemu tajništvu Društva narodov spomenico o kritičnem položaju v Posaarju. Spomenica zaključuje s prošnjo, naj se dovoli ojačenje mednarodne policije za vzdrževanje reda v Posaarju. Čim bolj te namreč bliža plebiscit, tem agresivnejša oblika zavzema v Posaarju hitlerjevska propaganda, ki jo očitno vodijo iz Berlina. Nemčija bi za vsako ceno hotela doseči viden uspeh vsaj v Posaarju, ker dosej ni imela uspeha ne na vzhodu in ne v Avstriji. Zato je saarsko vprašanje danes najobčutljivejša in najboljestnejša točka nemške nacionalistične politike, del njenega narodega programa in vprašanje prestiža obnem.

Toda Nemci v Posaarju očitno niso vsi teh nazorov. Zlasti ne po dogodkih 30. junija, ki so močno izpremenili tamošnje javno mnenje, predvsem pa vplivali na razpoloženje in krščansko-socialnih sindikatih, ki so od nekaj bili v Posaarju zelo močni. V teh krogih goje po se vedno nepojasnjenih umorih katoliških voditeljev v Nemčiji, Klausenerja in Probstja, do hitlerjevskega režima naravnost neprijateljska čustva. Ta odpor je dobil vidnega izraza zlasti v ustanovitvi posebnega klerikalnega lista »Neue Saarpst« , ki vodi ostro kampanjo proti hitlerizmu in dela za plebiscit Nemčiji neprijazno razpoloženje. Zdi pa se, da katoličani v Nemčiji, čeprav so tudi sami v ostri opoziciji proti režimu, ne odobravajo stališča posaarskih katoličanov. Nekatere vesti vedo povedati, da se bodo sedaj oboji obrnili na Vatikan, da on razsodi med njimi. Morda bodo imeli prav oni, ki zatrjujejo, da je nemška vlada pripravljena priznati Vatikanu velike koncesije, ako vpliva na posaarske katoličane, da opuste svojo propagando proti Nemčiji.

V takih razmerah postaja seveda položaj mednarodne vladne komisije v Posaarju in njenega predsednika Knoxa vsak dan težji. Policijska sila, s katero komisija danes razpolaga, ne zadošča več, da se uspešno zatrejo nemiri in izgredi množic, ki so pod vedno večjim vplivom hitlerjevske propagande. Situacija je še težavnejša z ozirom na dejstvo, da so sedaj še sodne oblasti v Posaarju zaplavale v nacionalno-socialistične vode, ker so skoraj vsi sodniki domačini pristajali hitlerjeve struje. Ko je minuli teden policija zaplenila hitlerjevski »nemški front« neke kompromitirajoče spise, jih je preiskovalni sodnik takoj vrnil in Knox je moral osebno posesti vmes, da so dotični spisi še nadalje ostali v rokah policije, s čemer je nastal med

saarsko sodno upravo in pa mednarodno politično upravo odkrit spor. Preiskava, ki jo je istočasno izvedla mednarodna komisija v uradnih prostorih »nemške fronte« in v uradnihih dveh listov, plačanih in vzdrževanih iz Nemčije, je prinesla na dan presenetljiva odkritja. Pokazalo se je, da obstaja najtesnejše sodelovanje med hitlerjevskimi organizacijami v Posaarju in pa vodstvom stranke v Nemčiji in da imajo hitlerjevci v Posaarju skrbno in spretno organizirano vohunsko službo.

Tudi delo plebiscitne komisije, ki je bila imenovana 1. avgusta, se je izkazalo za zelo težavno. Pod njenim nadzorstvom so bili sedaj postavljeni štirilaskni odbori za pripravo plebiscita. V te odbore so prišli, kakor se je sedaj izkazalo, izključno člani »nemške fronte« in niti en pristajalec ali bivšega centra. To je naredilo seveda na plebiscitno komisijo nad vse neugoden vtis, saj je komisija odgovorna, da se bo plebiscit izvedel v redu in nepristransko, brez vsakega tujega vpliva in pritiska.

S Papeševim odhodom na nemškega poslanika na Dunaj se je izpraznilo mesto posaarskega komisarja Nemčije. Za njegovega naslednika je bil imenovan Bürckel, vodja hitlerjevskih udarnikov ob Renu in znan kot eden najbolj ekstremnih hitlerjevskih fanatikov. Zlasti katoličane je njegovo imenovanje razburilo, saj spada Bürckel med najbolj vnete proroke nove nemške poganske vere. Zelo verjetno je zato, da tudi Vatikan ne bo zastavil pri posaarskih katoličanih svoje osebe v korist hitlerjevske Nemčije.

Vsekakor pa je treba priznati, da je položaj, v kakršnem se nahaja mednarodna vladna komisija v Posaarju, vse prej ko rožnat. Nič čudnega tudi ni, da vzbuja posaarski problem tudi v krogih Društva narodov, zlasti njegovega generalnega tajništva, precejšnjo nervoznost in velike skrbi.

Pariz, 24. avgusta. AA. »Le Journal« poroča, da bo Hitler skušal vzpostaviti edinstvo nemškega naroda pri posaarskem vprašanju. Avstrija mu je zaenkrat zdrknila iz rok zaradi čuječnosti in odločnega stališča Mussolinija in veseli. Posaarsko vprašanje je zelo pripravno, da z njim Hitler obrne pozornost od notranjih težkoč v zunanost. List pravi, da bo velika manifestacija v Koblenzu prihodno nedeljo začetek te nove akcije. Ta manifestacija bo izredno nasilna in ne izključuje nasilnega udara. Prijavljenih je na ta shod okrog 100.000 voznikov. Na shodu bo govoril tudi Hitler.

Razorožitev še ni umrla

Henderson, predsednik razorožitvene konference, še ni obupal, marveč še vedno veruje v uspeh

London, 24. avgusta. Predsednik razorožitvene konference Henderson je v listu »News Chronicle« objavil članek, v katerem takoj v početku ugotavlja, da razorožitvena konference še ni umrla. V nekaterih evropskih političnih krogih sicer že prevladuje to mnenje, vendar ni točno. Res je, da je položaj razorožitvene akcije zelo resen, nikakor pa ne gre, da bi se zaradi tega opustilo vsakršno upanje. Zlasti bi zaključitev vzhodnega pakta olajšala položaj v katerem se je v zadnjem času znašla razorožitvena konference. Odbori, ki sedaj delujejo v Zenevi, so v poslednjih dveh mesecih izdelali zelo dobre predloge o diplomatskih, gospodarskih in finančnih jamstvih za

ohranitev miru. Sestavljeni so bili resni konkretni načrti za uspešno kontrolo nad proizvodnjo in trgovino z orožjem. V kratkem se bo sestala komisija za omejitve letalskega oboroževanja, ki bo razpravljala o tem problemu in nedvomno našla izvedljiv način za vzpostavitev mednarodne kontrole nad civilnim in vojaškim letalstvom. Organizem razorožitvene konference še vedno deluje. Prav to in razplet diplomatskih akcij v Evropi utrujajo v Hendersonu prepričanje, da bo pod vplivom ugodnejših razmer vendar mogoče sestaviti razorožitveno konvencijo in predložiti v potrditev vsem sodelujočim vladam.

Ruski protest v Tokiju

Sovjetska vlada zahteva takojšnjo izpustitev v Mandžuriji aretiranih sovjetskih železniških uradnikov

Moskva, 24. avgusta. Zaradi novih aretacij ruskih uradnikov na vzhodni kitajski železnici je ruski generalni konzul v Harbinu v imenu sovjetske vlade ostro protestiral pri mandžurskem zunanjem ministru. Zahteval je izpustitev 88 ruskih državljanov, ki so zaprti v mandžurskih ječah. Svojo zahtevo je utemeljil s trditvijo, da so bile vse aretacije izvršene brez vzroka. Razen tega se ruski generalni konzul pritožuje zaradi brutalnega postopanja z ruski ujetniki v mandžurskih ječah. Prav tako je ruski poslanik v Tokiju izročil japonskemu zunanjemu ministru noto, v kateri protestira ruska vlada proti aretaciji ruskih državljanov, uradnikov vzhodno kitajske železnice, in zavrača obtožbe proti uradnim ustanovam in zastopnikom Rusije v Mandžuriji. Nota pristavlja, da dokazujejo ti incidenti gotovo agresivne namene nekaterih uradnih krogov, za katere so odgovorne mandžurske oblasti in japonska vlada.

ji pripisujejo poseben pomen za razvoj političnih razmer na Daljnem vzhodu. Pri tem naglašajo, da so še vedno prekinjena pogajanja za odkup vzhodne kitajske železnice.

Angleško-japonski pakt o nenapadanju

London, 24. avgusta. Debata o tajnem sporazumu med Anglijo in Japonsko v angleškem tisku še vedno ni ponehala. »Morning post« je objavila danes nove informacije o tej stvari, ki pa so vso zadevo postavile v povsem drugačno luč. List pravi, da bo v najboljšem primeru prišlo le do sklenitve nenapadnega pakta med obema državama. O takem paktu že živahno razpravljajo londonski in tokijski uradni krogi. Japonska vlada je podvela tozadevno iniciativo tudi že v Washingtonu, kjer pa niso pokazali nikakega zanimanja za tako ureditev vprašanja o Daljnem vzhodu.

Japonsko oboroževanje na morju

Tokio, 24. avgusta. Včeraj sta vodstvi obeh glavnih japonskih političnih strank, ki štejeta med svojimi pristajalci večino japonskih rezervnih pomorskih častnikov, razpravljali o washingtonski pomorski razorožitveni pogodbi. Soglasno je bil sprejet sklep, da mora vlada to pogodbo odpraviti in zavzeti odločno stališče glede enakosti v oboroževanju na morju.

Vlada je med tem odobrila subvencijo 24 milijonov jenov v korist japonske trgovske mornarice. Trgovska mornarica naj bi prešla to podporo za dobo 5 let. Pomorske družbe se bodo morale obvezati, da bodo zgradile nove ladje na tak način, da se bodo v primeru potrebe lahko brez večje časovne izgube preuredile v pomožno vojni ladje.

Konferenca baltičkih držav

Riga, 24. avgusta. r. Prihodno sredo se bo sestala v Rigi konferenca zastopnikov Letonske, Estonske in Litve. Na konferenci bodo razpravljali o predlogih Litve glede tesnejših stikov med omenjenimi trebi državami. Šlo bo za varnost in mir v vzhodni Evropi.

Konferenca delegatov JNS v Aleksincu

Aleksinac, 24. avgusta r. Dopoldne je prispeval Aleksinac na srečko konferenco večja skupina senatorjev, narodnih poslancev in članov glavnega odbora JNS. V spremstvu večjega števila uglednih meščanov so si senatorji in narodni poslanci »prej ogledali« najvažnejše javne ustanove. Nato pa odšli na konferenco v kavarno »Centrale«.

Konferenci je predsedoval narodni poslanec Arandjelović. Med prisotnimi so bili tudi senatorji Iližanović, Jovanović in Cvetković ter narodni poslanci Miletić, Živančević, Sokić, Stepanović in Jovanović banovinski tajnik JNS Hadži itd.

Konferenca se je pričela z burnimi manifestacijami prvemu in največjemu Jugoslovenu, Nj. Vel. kralju Aleksandru. Nato so odposlali pozdravno brozjavko predsedniku ministrskega sveta in šefu stranke Nikoli Uzunoviću.

Namenstnik generalnega tajnika stranke narodni poslanec Mihajlo Živančević, je podal izbrpno poročilo o političnem položaju, o organizacijskem delu stranke ter o političnem delu vlade in parlamenta. Njegov govor so izpopolnili senator Iližanović ter narodna poslanka Stepanović in Sokić.

Sedli so referati predsednikov sreskih in občinskih organizacij o organizacijskem delu in o gospodarskih potrebah teh krajev.

Konferenca se je končala ob 13. z novimi ovacijami kralju ter z vzklikanjem narodnemu edinstvu in JNS.

Jutri imajo delegati glavnega odbora konferenco v Kruševcu za žiški, kopaoniški, župski, trsteniški, temniški in risanski srez.

Novo norme za obdavčenje svobodnih poklicev

Beograd, 24. avgusta. AA. Finančni minister je izdal izpremembe in dopolnitve pravilnika k zakonu o neposrednih davkih. Po teh izpremembah se izpremeni zadnji odstavek točke 7 pravilnika k čl. 89 zakona o neposrednih davkih, ki govori o obdavčenju odvetnikov, zdravnikov, veterinarjev, inženjerjev itd.

Po dosežanjem pravilniku so ti davčni obvezanci, kadar so delali gotovim osebam uslugе proti vnaprejšnjemu dogovorjenim odškodnini, plačali od te odškodnine uslužbenški davek. Po novem pravilniku se bo obdavčeval vsak dohodek po davčni obliki, kamor spada. N. pr. odvetniki, zdravniki, veterinarji, inženjerji, zasebni učitelji in temu podobno, ki opravljajo poleg svojega rednega poklica ali prakse, za katero so se izsolali, še posle državnih, samoupravnih ali privatnih ustanov proti vnaprejšnjemu posejnim stalni mesečni ali letni odškodnini in če te uslugе niso v neposredni zvezi z njihovim glavnim poklicem, plačajo pridobitno. V teh primerih ni »službenega razmerja«.

Odvetniki, zdravniki, veterinarji, inženjerji in njim podobni, ako so v stalnem službenem razmerju privatnih ustanov, zavodov ali oseb in upravljajo proti mesečni ali letni plači pose, ki spadajo izključno v njihovo stroko, in delajo tudi drugim uslugam, ki imajo značaj samostojnega poklica, plačajo uslužbenški davek. Tako se bo ravnalo le tedaj, če dotična oseba dela samo pri enem podjetju. Istočasno opravljajo tege poklica, čeprav pod istimi pogoji, pri različnih podjetjih, ima že značaj obrtne samostojnosti, in ker je že itak to delo podvrženo pridobitni, je treba to delo pri istočasni namestitvi pri dveh ali več podjetjih obdavčiti s pridobitno.

Odvetniki, zdravniki, veterinarji, inženjerji in njim podobni, ako so v stalnem službenem razmerju privatnih ustanov, zavodov ali oseb in upravljajo proti mesečni ali letni plači pose, ki spadajo izključno v njihovo stroko, in delajo tudi drugim uslugam, ki imajo značaj samostojnega poklica, plačajo uslužbenški davek. Tako se bo ravnalo le tedaj, če dotična oseba dela samo pri enem podjetju. Istočasno opravljajo tege poklica, čeprav pod istimi pogoji, pri različnih podjetjih, ima že značaj obrtne samostojnosti, in ker je že itak to delo podvrženo pridobitni, je treba to delo pri istočasni namestitvi pri dveh ali več podjetjih obdavčiti s pridobitno.

Za napredek domače obrti v Južni Srbiji

Beograd, 23. avgusta. Po iniciativi Društva Južnosrbijancev v Beogradu je bila nedavno ustanovljena Vardarska zadruga za napredek domače obrti. Ta zadruga ima namen pomagati prebivalstvu južnih krajev na ta način, da bi njegova močno razvita domača obrt našla v prvi vrsti odjemalce, v drugi vrsti pa, da bi se modernizirala in čimbolj prilagodila zahtevam kupcev. Južna Srbija predstavlja bogato zakladnico narodnih umetniških motivov, s katerimi se ponosa ne samo naša upodabljajoča umetnost, temveč tudi znanost. Domača obrt v južno-srbskih krajih ima veliko umetniško vrednost, nje ne izvrševalke pa so večinoma ženske. Vzenine južno-srbskih žena so znane ne samo po vsej državi, temveč tudi daleč po svetu, poleg vezepin pa proizvajajo južno-srbska domača obrt še marsikaj drugega. V Prizrenu in na Kosovem se izdelujejo zelo lepi filigranski predmeti. V Prizrenu izdelujejo tudi slovito svilno platno, v zadnjem času pa se je močno razvila tudi produkcija tkanin iz umetne svile. Okolice Leskovca in Vranja izdelujejo blago iz konoplje in lana, Kruševu in Pelagonija pa slovita zaradi svojih preprog, spletenih iz dolge volne in okrašenih s pestrimi motivi. Sploh ima vsak kraj na jugu svoje znamenitosti na področju domače obrti.

Za napredek domače obrti v Južni Srbiji

Vse to lepo in originalno blago pa je v glavnem mrtvo, ker ni komercializirano. Sijajne vezepine, so še vedno pretežno predmeti muzejskega in znanstvenega zanimanja in strasti raznih zbirateljev. Vsi pokuizki praktičnega izkoriščanja doslej niso imeli pravega uspeha, ker se niso vršili sistematično. Vardarska zadruga hoče preprečiti tudi strahno izkoriščanje spretnih pletkiv v raznih delnicah. Domača obrt naj ostane res domača in velika organizacija bo skrbelja za to, da bodo dobile pletkice po najnižjih cenah na razpolago material, na drugi strani pa bo organizirano sprejemanje izdelkov domače obrti v raznih krajih na jugu in tudi v drugih pokrajinah. Vse domačije, ki bodo od zadruge in njenih prodajalnic prevzemale material, bodo tudi polnopravne članice zadruge. V odboru zadruge bodo tudi strokovnjaki, ki bodo domačim obrtnikom dajali vse potrebne smetnice pri izvrševanju raznih predmetov.

Za izčiščenje sporta

Odločna izjava ministra dr. Andjelinovića o nezdravih razmerah v nekaterih sportnih panogah

Beograd, 24. avgusta. p. Davi se je vrnil v Beograd minister za telesno vzgojo g. dr. Grga Andjelinović. V razgovoru z novinarji je podal daljšo izjavo, v kateri se je dotikal prilik v našem sportu. Opozarjajoč na važno vlogo, ki jo igra sport pri drugih narodih, je g. minister zelo ostro obedel, da se pri nas sport tu in tam zlorablja v cilje, ki nimajo s sportom nobene zveze. Zlasti pri nogometu se pri nas dogaja, da se zlorablja za koristi posameznikov, posameznih klubov in posameznih klik. Temu početju boče energično napraviti konec. Sport mora zlasti pri nas služiti samo interesom naroda in države. Nogomet se ne sme prapueliti posameznim osebam in posameznim klubom, marveč mora postati sredstvo za moralno in telesno povzdigo našega naroda. Sport mora prevzeti del onih velikih vzgojnih nalog, ki jih vrši Sokolstvo. Nogomet ima vrh tega to prednost, da navdušuje široke kroge. Na žalost pa pri nas s sedanjim stanjem nogometa ne moremo biti zadovoljni. Vsi nastopi v inozemstvu prinašajo samo neupehe. Mnogo je krika in vika, pozitivnih rezultatov pa nobenih. Pomanjkanje discipline ee čuti na vsaj črti in naš sport ee odlikuje le z raznimi nesportnimi spori. Medsebojne borbe posameznih klik vzbujajo splošno nezadovoljstvo in sport vedno bolj odtujujejo širokim plestem naroda. Temu bo sedaj napravljen energičen konec.

G. minister je končno izjavil, da ima popolno zaupanje v novo upravo JNS, ki bo izvedla potrebno reorganizacijo ter upoštevala pri tem interese vsega sporta, ne pa interese lokalnih klik in posameznih klubov.

Pred otvoritvijo balkanskih iger v Zagrebu

Zagreb, 24. avgusta. č. Vodstvo JLAS je odredilo, da prevzame mesto kapetana jugoslovske reprezentance prof. Dragutin Ambrosy, ki je najstarejši član reprezentance. V imenu vseh naših lahkotletov bo podal olimpijsko prisego dr. Narančić. Praški reprezentanca pa je bil izročil Milanu Stepišniku.

Trener turških atletov znani nemški rekonder v desetboju g. Abraham je izjavil novinarjem, da je turška reprezentanca prišla v Zagreb kompletna in da računa z uspehom. Vodja Bolgarov g. Kačev pa je obžaloval, da ni mogel pripeljati v Zagreb znanega bolgarskega sprinterja Hristova, ki mora te dni odpotovati v Ameriko. Klub temu pa računa, da se bodo Bolgari v Zagrebu dobro odrezali. Dojčev skače s palico 3,95 m, Panajotov je dosegel pri skoku v višino 180 cm, Gačev meče disk po 43 in 44 m. Turki in Bolgari so se pripeljali v skupnem vagonu.

V nedeljo dopoldne bo v mestni posvečevalnici svečana otvoritev kongresa organizacije »Comité interbalcanique«, najvišjega sportnega foruma balkanskih iger.

Velike koristi avtobusnega prometa

Na 310 progah prevozi avtobusi dnevno 75.000 km in vežejo 1759 krajev

Avtobusni podjetniki so na zborovanjih svoje organizacije ne samo v dravski, temveč tudi že v vseh drugih banovinah mnogokrat poudarjali, da avtobusi nikakor ne delajo konku... (text continues)

ne železniške postaje. Od 11.630 km, kaj-kor znaša vsa avtobusna mreža, vozijo avtobusi samo okrog 2000 km vzporedno z železniškimi progami, ostalih 96000 km pa prevozi skozi pokrajine, kjer se sploh ne sliši žvižg lokomotiv. Iz teh podatkov so pač najboljše razvidne koristi, ki jih ima od avtobusnih zvez naše narodno gospodarstvo, naš turizem in pri tem tudi naše železnice.

Upravičenost teh trditve kaže sedaj najjasnejše statistika, ki jo je izdelalo prometno ministrstvo sporazumno z ministrstvom za trgovino in industrijo. Oddelek za turizem pri ministrstvu za trgovino je v vseh banovinah s pomočjo Zveze avtobusnih podjetij zbral vse potrebne podatke. Statistika izkazuje v Jugoslaviji 310 avtobusnih prog. Skupna kilometraža teh 310 prog znaša 11.630 km. Celokupna kilometraža železniških prog, normalnih in ozkotirnih, pa znaša 9344 km in je tako kilometraža avtobusov večja za 2286 km. Na tej obsejni mreži prevozi avtobusi dnevno 75.200 km in porabijo zato okrog 22.650 kg bencina. Vsa avtobusna podjetja imajo 950 avtobusov s preko 17.000 sedeži.

Naš avtobusni promet je hmel svoje stite case l. 1930. V tem letu je dobila država od avtobusnega prometa 70 milijonov na račun raznih davkov, taks in drugih dajatev. V naslednjih letih pa se avtobusni promet ni dvigal, temveč propadal. V zadnjih letih je bil ustavljen promet na nekaterih progah, na drugih pa zmanjšan. Zaradi tega je imela država lani od avtobusnega prometa tudi samo okrog 40 milijonov dohodkov.

Avtobusni promet je najbolj razvit v dravski banovini, najmanj pa v moravski. V dravski banovini je 67 prog, v moravski pa samo 8. Avtobusi vežejo na dan 1759, železnice pa 1400 krajev. Avtobusi obiščejo torej na dan 1200 krajev, ki nimajo železniškega prometa in iz vseh teh krajev dovažajo baš avtobusi potnike na oddalje-

Važno pa je tudi to, da se vzdržujejo vse avtobusne proge z domačim kapitalom. Po zadnjem proračunu je vloženo v avtobusna podjetja okrog 150 milijonov. Ze zaradi teh velikih investicij je treba posvetiti avtobusnemu prometu največjo pozornost. V direktni službi avtobusnih podjetij je okrog 5000 ljudi od delavcev in šoferjev pa do uradnikov in voditeljev posameznih podjetij. Z rodbinami vred lahko računamo, da živi pri avtobusnih podjetjih okrog 25.000 oseb.

Beograjska bolnišnica se razširja

Bolnišnica doiva prostore za 700 bolniških postelj brez zidave novih poslopj.

Beograd, v avgustu. Ko se je zadnji čas čitalo v ljubljanskih listih, da se namerava ljubljanska bolnišnica razširiti s preureditvijo nekdanje šempetrske vojašnice v bolnišnico, bo za bralce »Jutra«, ki gotovo radi primerjajo razmere v tretji z razmerami v prvi prestonički gotovo zanimivo, če izvedo, kako si je pomagala beograjska bolnišnica iz strahovite zadrege, ki jo ji povzroča nezadostnost prostorov za bolnike.

»Jutro« je že večkrat poročalo, kakšne naravnost nevdružne razmere vladajo v tem pogledu v beograjski državni bolnišnici, ki mora zaradi pomanjkanja prostorov zavračati celo najtežje bolnike, tako da niso redki primeri, da zavrnjeni bolniki umirajo celo na ulici. In vse to dejanski brez potrebe, ker bi imela bolnišnica dovolj prostora, če bi se ves prostor uporabljal zanj, ne pa za druge zavode in druge namene. »Jutro« je že večkrat poročalo, kakšne naravnost nevdružne razmere vladajo v tem pogledu v beograjski državni bolnišnici, ki mora zaradi pomanjkanja prostorov zavračati celo najtežje bolnike, tako da niso redki primeri, da zavrnjeni bolniki umirajo celo na ulici. In vse to dejanski brez potrebe, ker bi imela bolnišnica dovolj prostora, če bi se ves prostor uporabljal zanj, ne pa za druge zavode in druge namene.

Z beograjsko državno bolnišnico so namreč združene vseučiliške klinike. Bolnišnica bi morala imeti prostora za kakih 3000 postelj, ima jih pa samo 1350, od katerih pa jih zavzemajo klinike 700. Dočim leži n. pr. v bolnišničnem opazovalnem oddelku 78 bolnikov na 43 posteljah, dočim n. pr. v porodnišnici leži v sobah, ki merijo komaj 30 m², po 18 porodnic, je ena sama kirurgična klinika nameščena v plači, ki je stala 12 milijonov in bi bilo v njej prostora za štiri klinike. In poleg tega ima vseučiliška klinika na razpolago poslopja, ki stoji prazna, ko se na drugi strani odzemaajo bolnišnici ogromni prostori za stanovanje profesorjev medicinske fakultete in njihovih docentov, zaposlenih na klinikah. Dočim vespovod drugod po svetu zavzemajo klinike le manjši del bolniških postelj, navadno 10 do 20, največ pa do 40, so v Beogradu n. pr. v prvem notranjem oddelku zavzele vseh 100, v drugem pa 96, a v prvem kiruršičnem kar 180.

Ker je pomanjkanje prostora rastlo od dne do dne, so se naposled pristojne vrhovne oblasti vendarle odločile za korenito rešitev tega vprašanja in sicer z ločitvijo klinik od bolnišnice. Prvi ukrep v tem pogledu je bil poziv profesorjem in docentom, da se do 1. novembra t. l. izselijo iz svojih sedanjih stanovanj v bolnišniških poslopjih. Tako pridobi bolnišnica za nič manj ko 700 postelj prostora, kar ni čudno, ko sta n. pr. dva profesorja imela stanovanji s po 12 sobami, tretji celo nadstropje, drugi pa do 6 ali 7 sob. Dr. Miloš Popović, upravnik dve kliniki, je imel

obsežno stanovanje v bolnišnici, dasi ima v mestu veliko hišo, ki vso daje v najem. Tako se torej do 1. novembra izseli 12 profesorjev in docentov, ki so s svojimi stanovanji odvzemali bolnišnici prostora za 700 bolnikov, a v primeru potrebe tudi do 1000. Ko se pa izselijo tudi še klinike same, dobi bolnišnica prostora še za nadaljnjih 700 bolniških postelj. Tako se doseže število 3000 postelj, ki je neobhodno potrebo za zadovoljitev najnujnejših potreb. To pa še tembolj, ko je vendar državna bolnišnica namenjena zlasti in predvsem bolnikom iz tistih slojev prebivalstva, ki ne zmorejo sredstev, da bi se zdravili na klinikah za ogromne honorarje kliničnim zdravnikom, kateri se vsekako smatrajo daleč zvišeni nad »navadno bolnišniške zdravnike«, kakor so jih blagovolilno imenovali v neki svoji spomenici, predloženi ministrstvu, dasi ti »navadni bolnišniški zdravniki« z največjo vmeno in svojim najboljšim znanjem vrše svojo dolžnost in so med njimi številni možje, ki v ničemer ne zaostajajo za onimi, »kliničniki«, kateri so pač tudi vsi izšli iz »navadnih bolniških«. S popolno ločitvijo klinik od državne bolnišnice se tako samo po sebi reši tudi to stvar, sami gotovo ne ravno najugodnejše in zato vse obsebnost vredno trenje med zdravstvom. Beograjska državna bolnišnica pa se tako znatno razširja brez dozidav in brez milijonskih izdatkov.

Aretacije komunistov v Sofiji

Sofija, 24. avgusta. AA. Ravnateljstvo sofijske policije je končalo preiskavo o tajni komunistični tiskarni, ki so jo odkrili 30. julija v Sofiji v hiši invalida Ivana Dimova. Policija je aretirala 19 komunističnih voditeljev. Včeraj jih je izročila z zaplenjenim materialom vred sodnim oblastem. Sodlji jih bodo po zakonu o zaščiti države.

Iz državne službe

Beograd, 24. avgusta. p. Upokojen je višji davčni kontrolor Anton Adamič v Ljubljani. Za asistenta splošne državne bolnice v Ljubljani je imenovan uradniški pripravnik dr. Vladimir Kajzelj.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za soboto: Padeč temperatura in porast oblačnosti na severni polovici države, možne krašje nevihte, v južnih krajih vedro. Dunajska vremenska napoved za soboto: Spremenljivo vreme, še negotovo in deževno.

Državna razredna loterija

Zrebanje 22. avgusta 1934.
Din 10.000 št. 33.057.
Din 1.000 št. 5.854, 5.894, 10.865, 10.876, 15.710, 15.717, 15.747, 15.775, 15.790, 17.419, 24.845, 33.023, 33.059, 46.108, 51.572, 51.594, 62.023, 62.086, 89.874.
Zadrzna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

9500 km okrog Evrope

Pred veliko mednarodno letalsko tekmo, ki bo imela svojo postajo tudi v Zagrebu

Ljubljana, 24. avgusta

Pri letošnji mednarodni letalski tekmi »let okrog Evrope« bo tekmovala družina 54 najboljših evropskih letalcev, da bi v najkrajšem času obleteli vso Evropo in del Afrike. Poleg časti čakajo zmagovalce tudi velike nagrade. Prvak bo dobil preko 100.000 francoskih frankov, njegov najvernejši tekmeč, ki bo dosegel drugo mesto, 44.000 frankov, tretji 21.500 frankov, četrti 10.500 frankov, nagradjenih pa bo še 15 letalcev. Tekmovalcem so zelo važne tudi častne nagrade. L. 1932. je pri letu okrog Evrope zmagovala Poljska s svojim slavnim pilotom Zwirkom, ki je pozneje postal smrtna žrtev svojega poklica. Po pravilih te mednarodne letalske prireditve organizira naslednjo tekmo država, ki je po prej zmagala s svojimi predstavniki. Letošnjo tekmo organizira torej poljsko letalstvo in so tudi častne nagrade razpisane na Poljskem. Prvo nagrado razpisuje predsednik poljske republike, drugo maršal Pilsudski, potem pa sledijo nagrade poljskega ministra zunanjih zadev, zveze poljskih mest, varšavskega Aerokluba, združenja poljske aeronavtične industrije, predsednika ministrskega sveta, predsednika poljskega Aerokluba, odbora poljske lige za značno obrambo in zveze propagandnih uradov v Poznaju. Doslej so pri letu okrog Evrope l. 1928.

zmagali Francozi, l. 1929. in 1930. Nemci, l. 1932. pa, kakor že rečeno, Poljaki.

Letos tekmujejo letalci iz Nemčije, Francije, Italije, Češkoslovaške, Poljske, Belgije, Avstrije in člani našega Aerokluba. Predsednik organizacijskega odbora je inž. Rawski šef aeronavtičnega oddelka poljskega vojnega ministrstva in podpredsednik poljskega Aerokluba. Sportni komisiji načeljuje odbornik poljskega Aerokluba Kwicinsky, ki vodi tudi vse tekme.

Proga tekme ima 27 postajališč in eno od njih je tudi na zagrebškem aerodromu na Borongaju. Na vseh postajališčih bodo nameštene posebne komisije. Šef jugoslovenske komisije v Zagrebu bo naš odlični pilot in strokovnjak major Ferdo Gradšnik. Začetek tekme bo 28. t. m., konec pa 16. septembra. V Varšavi bodo v dneh pred tekmo natančno pregledani vsi aparati, priloženi k tekmi. Start bo izvršen od 5. do 8. zjutraj dne 28. t. m. Računa se, da bo do letala obletela po določeni progi Evropa in del Afrike v sedmih dneh in da se bodo tekmovalci do 14. septembra že vrnili v Varšavo. Proga je dolga nekaj preko 9500 km in odpade tako na dan okrog 1400 km. Nemški Aeroklub bo poslal na tekmo 15, francoski 8, Italijanski 6, češkoslovaški 4, poljski pa 13 tekmovalcev.

Kulturni tečaj ZKD v Mariboru

ZKD v Mariboru je priredila zelo uspešno splošno-kulturni tečaj. Od vseh strani naše severne meje so poslala društva 54 udeležencev, da dobe nove pobude za nacionalno delo, zlasti pa za organiziranje in vodstvo podeželskih knjižnic in za prirejanje dramatskih predstav. Otvoritvi tečaja je prisostvoval tudi tajnik ljubljanske ZKD, g. dr. Mihelak. Tečaj je vodil predsednik ZKD g. Janko Pirč. Posebno pažnjo je vzbudil niz temeljito obdelanih predavanj, ki so jih obavili priznani strokovnjaki. Zahvalo za svojo požrtvovalnost zaslužijo osobito gg. sodnik dr. Fran Juhart, koncipient dr. Vrčon, postajenačelnik Avgust

Lukačič, davčni uradnik Leopold Haller, železniški uradnik in prosvetar mariborske sokolske župe Lintner, učitelja Ledinek s Tezna in Škilan iz Studencev ter strokovni učitelj Ivan Robnik, ki je razkazal tečajnikom tudi svoj zložljivi oder. Tečajniki so si ogledali tudi poslovanje in ustroj Ljudske knjižnice, vse tehnične naprave Narodnega gledališča pa tudi mariborski muzej in nekatere industrijske obrate. ZKD v Mariboru, ki deluje ramo ob rami s svojo posestrimo v Ljubljani, je izvršila zopet uvaževanja vredno delo in ji je treba na uspehu le čestitati!

Očeta osmih otrok je ubilo

Nesreča se je primerila pri papirnici v Goričanah

Ljubljana, 24. avgusta

V skromnem stanovanju v Preski je bridko zajokalo osem otročičev, ki so danes postali sirote. Njihovega dobrega očeta Franceta Kozamernika je dopolne zaleda tako huda nesreča, da je kmalu po prevozu v ljubljansko bolnišnico podlegel.

France Kozamernik, star 41 let, je bil zaposlen v papirnici v Goričanah pri Medvodah. Danes okrog 10. ure je peljal po tračnicah vagonček, naložen z žveplom. Tračnice leže posevno in med vožnjo ni zdol so Kozamerniku odpovedale zavore. Po kratkem diru se je vagonček bliskovito prevrnil in pokopal Kozamernika pod se-

boj. Pri tem pa je bila najhujša nesreča ta, da je rob vagončka udaril in pritisnil la lobanja in so iz razpokline pogledali možgani...

Čim so opazili nesrečo, so iz tovarne nemudno pozvali ljubljanski reševalni avto. Jadrno je pridrvel avto po ponesrečenca in ga je enako hitro odpeljal v bolnišnico, še živega. Toda rešitve ni bilo več. France Kozamernik se ni več zavedel in je pol ure po prevozu v bolnišnico izdihnil. Tragična novica je vzbudila v Goričanah in Medvodah globoko sočutje, še posebno pa je žalostno v Preski, kjer ne morejo potolažiti obupane žene in osmih otročičkov.

Spet sepa na kirurgiji

Smrtnih žrtev doslej ni — Ponoven memento

Ljubljana, 24. avgusta

Po mestu so se te dni raznesle vesti, da se je na kirurškem oddelku občede državne bolnice spet pojavila sepa. Poizvedli smo, kaj je na tej stvari, in smo v resnici doznali, da so pri zadnji preiskavi vseh aparatov in materiala, ki se uporablja v zdravstvene svrhe na kirurgiji, našli v fiziološki raztopini, s katero izpirajo rane, bacile Pyocyanus. Vest o tem odkritju je v naših zdravniških krogih vzbudila toliko večjo zornirjenost, ker so se te večne afere s sepo oprile naše kirurgije že kakor neka neizbežna usoda. Tragičnih žrtev Pyocyanus za zdaj, kakor čujemo, sicer ni zahte-

val, vendar pa je že samo njega pojav zadosti velika nevarnost in zadosti glasen memento, da je za ureditev razmer na naši kirurgiji treba ukreniti nekaj več, kakor je bilo ukrenjeno doslej.

Bacil se je v raztopini zalegel iz preproste razloga, ker je niso sterilizirali. To pogrško je lahko najostreje pograjati, a kakor kaže, so takšni na pogled malenkostni lapsusi, ki pa utegnejo roditi velike posledice, postali že nekakšno znamenje sistema, v katerega je naš kirurški oddelk obsoben. Kakor smo zadnjič pisali, ima ljubljanska kirurgija dandanes šestkrat večjo frekvenco, kakor je spocetka znašal

obisk, na katerega je bilo poslopje preračunano. Zavod dela v higiensko in profilaktično povsem nemogočih razmerah. Če javnost in javna uprava dopuščata skrajno brezbržnost v pogledu zdravstvenega skrbitva, tam, kjer gre za zdravje vsega naroda, je kaj lahko umevno, da v takšnem neodgovornem vzdušju tudi posameznik popusti v svoji funkciji. Zato tudi pri tej priliki z vsem poudarkom zahtevamo, da se je treba brez odlaganja lotiti problema, od katerega rešitve zavisi vse: razširitev občde državne bolnice. Prej, kakor vso kaže, ne bo konec vznemirljivih senzacij s kirurškega oddelka.

V čast generalu Maistru

Ljubljana, 24. avgusta

V dvorani Delavske zbornice se je vršila sinoči komemoracija za pokojnim našim nacionalnim herojem in pesnikom generalom Rudolfom Maistrom-Vojanom, ki je legel pred štirimi tedni v grob. Komemoracija je priredilo društvo Tabor, čigar častni član je bil veliki pokojnik. V dvorani se je zbrala res številna množica in žalna svečanost potekala ganljivo veličastno. Udeležili so se je poleg svojcev tudi predstavniki vseh nacionalnih in kulturnih društev.

Predsednik Tabora Saša Strekelj je otvoril svečanost naglasil, da spoštuje društvo pokojnika kot svojega idejnega vzornika. Pevski zbor je nato zapel globoko občuteno »Oče naše«. Obris življenja generala Maistra, nacionalnega delavca, heroja in pesnika je nato podal v temeljito pripravljem govoru prof. dr. Dolar iz Maribora. Akademik Figar je nato recitiral tri Maistrove pesmi, iz katerih kar kipi ogenj ljubezni do naroda in domovine. Zbor je nato zapel učinkovito »Ah, ne mislimo« — nakar je predsednik Strekelj zaključil žalno slovesnost.

Začetek šolskega leta

Ljubljana, 24. avgusta

Na narodnih šolah v dravski banovini se prične letos šolsko leto z vpisovanjem dece dne 1. septembra, v ponedeljek 3. septembra naj bo šolska maša, v torek 4. septembra se prične redni pouk.

Rojstni dan Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra dne 6. septembra se praznuje z zahvalno službo božjo ter je ta dan pouka prost.

Dve uri po zaposlitvi je izgubil nogo

Kresnice, 24. avgusta

Pri Birollovih apnenicah se je primerila huda nezgoda, pri kateri je žleštni delavec Pirc Franc iz Kresnic prišel ob nogo. Delavci so na stranskem industrijskem tiru polnili vagonce z apnom in so naložene priklopili k drugim vagonom. Dočim so se nekateri delavci razvstili za vagonom, je Pirc z železnim drogom stal spredaj. Na polzkih tleh mu je spodrsnilo in je padel tako, da je imel glavo med tračnicami, nogi pa čez tir. Njegovi tovariši tega niso opazili, pač pa se jim je zdelo čudno, da vagona nenkrat niso mogli premakniti. Delavec Vurnik je stopil pogledat, pa je zapazil pod kolesi vagona Pirc v mlaki krvi. Vagon mu je popolnoma zmečkal levo nogo, desno pa precej poškodoval. Nesrečo je vsakekor pripisati nenavadni okolnosti. Tragično pri tem je pač, da je bil Pirc delj časa brez posla in je dobil nameščenje šele večeraj ob 14. Komaj je bil dve uri v službi, že ga je doletela usodna nesreča.

Takoj so telefonirali v Ljubljano po reševalni avto, ki je prispel v Kresnice že čez eno uro. V bolnici so Pircu nogo amputirali. Tragična nezgoda je med delavci vzbudila splošno sočutje.

Še en balon — v Slovenskih goricah

Sv. Benedikt, 24. avgusta

Tvrška Wasel v Horremu blizu Kelmorajna v Nemčiji je nedavno praznovala 50letnico. Ob proslavi zlatega jubileja je razdelila med otroke mnogo balončkov z napisom »50 Jahre Wasel«. Neko dekletce, mala Metka Osterjeva v Harremu, je na svoj balonček privezala naslov in ga spu-

živno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefovca grenčica« dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne boleznij je uporaba »Franz Josefovca« vode pri težkih obolenjih možganov in hrbtenega mozga najtoplejšje priporočati. »Franz Josefovca grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

stila v zrak. V dveh dneh (kakor se je poznje ugotovilo) je balonček priplul v Slovenske gorice in sicer na polje znanega trgovca Vinka Zorka pri Sv. Benediktu. Balonček je morda ležal na njivi že nekaj ur, preden je bil opažen. Ugledal ga je trgovec delavec, ki je z vilami šel oprezno nadenj, da zamori neznano pošast. K sreči je gospodar preprečil, da balončka ni uničil. V balončku je bil manjko nekoliko plina (ne vemo ali je bil polnjen s helijem), sicer bi bil plul še dalje. Ker je bil naslov še dobro ohranjen, so balonček skrbno odposlali Metki Osterjevi v Horrem, kjer so potem dnevniki z zadoščanjem beležili, da je balonček preletel 800 km dolgo pot preko visokih Alp v dveh dneh in da je prišel v poštene slovenske roke. Za uslugo je trgovec prejel iz Horrema lep album s celotnim pregledom reke Rena, s pritoki, bližnjimi mesti in kraji. V času, ko vse govori o uspelem poletu prof. Cosynsa, bo prav gotovo zanimati tudi ta mali »stratosferni« polet.

Iz Beograda v Zemum s — tramvajem

Beograd, 29. avgusta.

Uprava beogradskega občinskega tramvaja se že pripravlja za tramvajsko zvezo z Zemumom, ki se otvori še letošnje jeseni ob enem z otvoritvijo novega savskega mostu, ki bo nosil ime kralja Aleksandra.

Na levi strani Save — tramvajski promet do Zemuna bo v obratu beogradske občinske tramvajске uprave — sta oba tramvajska tira že položena vse od zemunske železniške postaje pa do mostu in se sedaj polagata tira po mostu. Na beogradske strani, kjer se mora šele napraviti dohod k mostu s porušitvijo nekaj hiš, med njimi tudi dela državne tiskarne, pa se tramvajska tira od mosta sem položita seveda šele potem, ko bo svet izravnani in bi izdelano cestišče. Tako se preuredi zlasti del Brankove ulice, dočim pa je po ostalem delu te ulice, ki ostane neizpremenjen, že položen dvojni tramvajski tir, ki vodi mimo trga na Zelenem vencu po Prizrenski do Terazij pred »Moskvo«, kjer se sedaj od vodometu postavlja kretinici, ki bosta vezali zemunski prog so programi, ki vodijo po obeh straneh Terazij. Glejaje od mosta proti Terazijam, se desni zemunski tir zveže s terazijskim prav pred »Moskvo«, levi pa bo vodil pod vodometom

Zakon o minimalnih mezdah

Delavska zbornica je izgotovila osnutek zakona in pravilnika

Ljubljana, 24. avgusta

Na zadnji seji centralnega tajništva delavskih zbornic, ki se je pred nekaj tedni vršila v Sarajevu, je bilo sklenjeno, da je treba glede projektov o minimalnih mezdah započeti v vsej javnosti široko zasnovano diskusijo, da se izenačijo obstoječe razlike v gledanju na ta problem. S tem v zvezi je Delavska zbornica v Ljubljani že izdelala načrte pravilnika in zakona o zavarovanju minimalnih zaslužkov in pobijanja nelojalne konkurence s pomočjo delavskih mezd. Načrt zakona določa kontroliranje in reguliranje mezd za vse pomožne osebe, na katero se nanaša zakon o obrtih z dne 5. novembra 1931, in za pomožne osebe, zaposlene v poljedelstvu in gozdarstvu, v kolikor ne živi v hišni skupnosti z delodajalcem. V ta namen naj se po čl. 1. ustanovijo na sedežih delavskih zbornic posebni mezdni inspektorati, pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravlja pa višji mezdni inspektorat. Kakor določa čl. 2, naj vsak inspektorat sestoji iz treh za dobę treh let imenovanih stalnih članov. Poleg njih naj prisostvujeta vsaki razpravi o reguliranju mezd tudi po dva zastopnika zainteresiranih strank, ki imata pri vseh razpravah posvetovalen glas. Predsednike mezdnih inspektoratov imenuje minister socialne politike na predlog ban iz vrst sodnikov delavskega zavarovanja na sedežu inspektorata ali upravnih uradnikov inspekcije dela. Enega prisednika imenuje minister na predlog Zbornice za TOI ali ločenih delodajalskih zbornic, drugega pa na predlog Delavske zbornice. Predsednika višjega mezdnega inspektorata imenuje minister sam, ob prisednika pa po predlogih centrale industrijskih korporacij in centralnega tajništva delavskih zbornic.

Čl. 4. določa: V področje mezdnih inspektoratov spada predvsem preiskovanje višine mezd, sistemiziranje zaposlitvenih kategorij ter določanje stanu in kraju primernih stroškov za življenje po posameznih kategorijah; potem reguliranje mezd v primerih, kjer so mezde nasproti življenjskemu minimumu očitno pod normalno višino; reguliranje mezd v primeru, kjer je treba od inspektorata določene minimalne mezde spremeniti, ker so se medtem izpremenile osnove, na katerih so se minimalne mezde določile. O katerem predlogu se sme obravnavati le, če so se stroški za življenje po določiti minimalnih mezd dokazano povečali ali znižali vsaj za 15 odst. Smernice, po katerih je treba določiti kategorije in minimalne mezde, daje mezdni inspektoratom minister po zaslišanju višjega

Bojši kroni obtok

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine Bojši krvni obtok dosežete z ASPIRIN tabletami, pred neškodljivim sredstvom proti prehlajenju, revmatizmu in zobobolu.

ASPIRIN

V. a. G. J. G. e. k. d. Zagreb. Oglas je reg. pod št. Br. 12.314 od 23. VI. 1934.

čez Terazije do onostranskega, s katerim se zveže pred »Tukovim«. Za hiter in neoviran razvoj prometa z Zemumom, ki brez dvoma ne bo majhen, je zelo neugodno, da so Terazije preozke in je nemogoča pentlja okoli terazijskih nasadov in vodometov. Tako bo moral zemunski tramvajski voz na Terazijah prehajati na prog št. 6, ki vodi s Terazij mimo »Šiška« na Aleksandrovo, kjer se pred novim parlamentom že nahaja kretinica, po kateri bo prehajal na drugi šestični tir in se po njem vračal na Terazije in odtod na drugi tir zemunske proge. Ker pred novim parlamentom ni pentlje, ki bi odpravljala premikanje, bo na zemunski prog mogel pač le promet brez priklopnih voz, ker bi premikanje na šestični prog le vse preveč oviralo promet na tej najpomembnejši beogradske progi. Zveza z Zemumom bo potemtakem »novozna«, samo »prvoklasna«, brez specifično beogradske »II. klase« vse dotle, dokler se ne zgradi krožna prog okoli novega parlamenta z Aleksandrovo po Takovski in Kosovski zopet na Aleksandrovo. Letošnje jeseni pa torej za 2 ali 2.50 Din s Terazij do Zemuna!

KULTURNI PREGLED

Studija o Ksaverju Mešku

Letos v oktobru bo šestdesetletnica našega pisatelja Ksaverja Meška. Tiskovna založba v Mariboru je izdala za življenjski jubilej slavnega rojaka Slovenskih goric lično opremljeno, 160 strani obsegajočo studijo prof. Antona Ovna z naslovom: »Ksaver Meško. Njegov razvoj v življenju in literarnem udejstvovanju.«

Monografije o živcih pisateljih so pri nas izredno pojav. O Otonu Zupančiču sta jih napisala tujca (A. Cronia, L. Tesnière). Ksaver Meško je dobil za svoj jubilej tako podrobno biografsko studijo, kakor je nimamo o nobenem živem slovenskem pisatelju ali znanstveniku. Avtor je položil v svoje delo mnogo truda; zbral in obdelal je obsežen življenjski material, proučil Meškove spise od največjih do najmanjših, prehodil velik del krajev, ki so prizorišče Meškovih spisov ali kjer je Meško dalje časa živel. Skušal je podati dokončno sodbo o njegovih spisih in o njegovem mestu v naši literaturi, ker je menda prepričan, da je Meškovo delo v glavnem zaključeno. Tako je nastala ta že nekaj časa napovedovana razprava,

ki je kajpak opremljena s številnimi opombami in z bibliografijo. Studija ima znanstven namen in je najbrž namenjena za avtorjevo doktorsko tezo. Prof. Oven je zgradil svojo studijo na kronološki hrbenici. Pisatelj Meško raste iz človeka Meška. Ko prebereš knjigo, se najprej čudiš, da časovna razdobja Meškovega dela nimajo prave poročilje. Od samega začetka je avtor sila podoben, do malega izčrpen. Poglej nam oriše Meškov domači kraj, označi okolje in vzdušje njegove zgodnje mladosti, deških let in šolanja na gimnaziji. Med opombami najdemo celo poskus genealogije in iz besedila izvem, da Meški potekajo iz Poljske ter da so bili na Poljskem »tudi knezi in kralji, in sicer od devetega do štirinajstega stoletja, ter imeli vsaj preko Madžarske svoje sorodstvene zveze tudi z našim jugom.« Opis Meškovih dijaških let je tako podoben, da se pri čitanju spominjamo našega največjega spisa iz dijaškega življenja, dr. Debeva »Vzorov in bojev«. Tudi začetkom pisateljjevanja, življenja v bogoslovju in prvem letom v duhovniškem poklicu je avtor posvetil

toliko podrobne in natančne pozornosti, da je za prvo polovico današnje Meškove starosti porabil nič manj kot 123 strani izmed 130, kar jih obsega studija (brez opomb in drugih dodatkov). Tako se je bil moral pri spisih, ki so izšli po romanu »Na Poljanu«, omejiti na samo naštevaje in najtežjo dobo Meškovega življenja odpraviti samó s kratkim opisom. Že to kaže, da ni pravih proporcij ne v življenjskem gradivu in ne v analizi posameznih spisov. Res je, kar pravi avtor na str. 124., da je »bil naš Meško tridesetleten pred tridesetimi leti — dograjčen«. Vzlic temu se nam zdi, da bi moral biti tudi poznejše Meškovo delo upoštevano v nekem sorazmerju z njegovimi mladostnimi spisi. Pri pisatelju ni glavna samo njegova rast, njegovo dozorevanje, važna je tudi zrelost; pomembno je, koliko časa in kako se drži na višku, ki ga je v neki razvojni fazi dosegel ter ali in kako upada njegova moč. Ksaver Meško je prav v poznejših letih pokazal nekatere nove otenke in se poizkusil v nekaterih novih formah (n. pr. Legende o sv. Francišku in dramski spisi). Spričo podrobnosti, kakor jo kaže avtor v obravnavanju prvih tridesetih let njegovega življenja, je preveč občutna vrzel, ki nastane pozneje, in občutek nesorazmernosti nikakor ni v prid knjigi, ki naj poda zaključeno

sliko neke osebnosti in življenjskega dela (kolikor je sploh mogoča pri živi osebi).

Ne da bi se spuščal v kritiko spisa, ki bo gotovo našel kompetentnejše ocenjevalce, naj samo mimogrede omenim še neko nesorazmernost, ki me je motila pri čitanju Ovnove studije. Avtorjeva analitična vna ma ni uravnovešana z njegovim sintetičnim mirom. Sinteza zahteva ostrejših in jasnejših opredelitev nego jih je avtor podal na straneh 116—123, ki naj bi bile rezultat vsega avtorjevega kritičnega proučevanja, njegova najvišja beseda o Mešku — pisatelju. S tem, da avtor oriše pisateljevo razvojno smer (od renesanse do klasicizma, od burnosti celjskega življenja do svečnikove tihote, od rezkega naturalizma do nežne ljubezni), ne podaja polne sinteze. Zdi se, da si avtor ni bil povsem na jasnem, v čem naj bi bila Meškova umetniška veljava, kaj je njegova faculté maitrise, v čem je Meško najbolj svojski in edinstven? Zato je prav temeljne poteze njegove individualnosti naznačil bolj medlo: ali zato, ker niso tako močne, ali pa zaradi tega, ker jim ni prodi do dna?! O Ksaverju Mešku kot pisatelju se danes slišijo dokaj različna mnenja. Upali smo, da bo prof. Oven v svoji studiji razstrlil vprašanje vajeurja Meškovih spi-

sov, toda avtor te monografije je bil prav glede vrednotenja celotnega Meškovega dela nekoliko vzdržan in se je s tem večje vnmemo posvetil biografiji in analizi Meškovih spisov do romana »Na Poljanu«. Nekoliko žejni zapuščamo vrt lepih besed, ki v njem sicer obilno šume vodometi navdušenja in hvale. (»On je mogel samo pri nas in samo v naših razmerah s svojo veliko dušo nepreglednih zakladov. Ne toliko slovanski kot slovski človek in umetnik je s vsem svojim jedrom in bistvom...«) Zakaj? O tem izvem manj nego pričakujemo.

Vendar te opazke nečajo biti nič drugega nego obrobne beležke enega izmed čitateljev Meškove monografije. Zeleti bi bilo, da bi literarne revije posvetile zadostno pozornost tej študiji, ki je že po svojem značaju (studija o živem pisatelju) pri nas tak pojav, da je treba o njem izpregovoriti obširneje in kritično. Ne gre samo za zaslužno delo, ki ga je opravil A. Oven. Gre zlasti za vprašanje, kaj pomeni delo Ksaverja Meška za našo literaturo.

Ob tej priliki nekoliko opazk o biografski maniji, ki se začena pojavljati pri nas. Ne da bi imeli preveč življenjspisov naših vodilnih mož; nasprotno, premalo jih imamo. Toda ne vem, kak-

Danes velfilm iz dobe carske Rusije

RUMENA KNJIŽICA

V glavni vlogi *Klisa Landi*

To delo nam pokaže vse grozote in okrutnost, s katero je delovala policija carske Rusije.

ELITNI KINO MATICA. Telefon 21-24. — Predstave danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri.

Domache vesti

Stoletnica zagrebškega gledališča. Letos 4. oktobra bo minilo 100 let, odkar je bilo v Zagrebu zgrajeno prvo gledališko poslopje. Gledališče je bilo v hiši, kjer je danes mestna posvetovalnica, na trgu Stepana Radića, bivšem Markovem trgu. Poslopje je zgradil nekdanji zagrebški trgovec Stanković z denarjem, ki ga je zadel na loteriji. Pet let po otvoritvi so bile v starem zagrebškem gledališču prve hrvatske predstave. Pod upravo bana Hedervarya je bilo zgrajeno novo gledališče na sedanjem trgu kralja Aleksandra. Tedaj so Zagrebčanje odločno protestirali, ker je bilo gledališče zgrajeno na kraju, ki je bil tedaj še prava periferija in skoraj en kilometer oddaljen od tedanjega mestnega središča. Vodstvo zagrebškega gledališča do sedaj še ni sklepalo, če se bodo vršile kake proslave stoletnice.

Kuriva 33 %, jeze 100 %
To prištedi LUTZ-PEC, Šiška.

50 letnica srbskih železnic. Prva železniška proga v Srbiji je bila zgrajena od Beograda do Niša v dolžini 244 km. Javnemu prometu so jo izročili 3. septembra 1854. Za nekaj tednov prej so vsi beograjski listi prinašali dolge članke o važnosti železniških zvez. Tako n. pr. je pisal »Beograjski dnevnik«, da nastopa nova doba — železniško stoletje. Od Beograda do Niša so potovali potnike 4 in še več dni, sedaj pa bo ta pot skrajšana na 8 do 10 ur. Niša se bo mogel z Beogradom »rukovati« v enem dnevu. List je poleg tega naglasil, da stopa Srbija s tem tudi v novo dobo svojega gospodarskega življenja. Drugi listi so se bavili tudi s primerjavami ter poudarjali, da bo prišlo v Srbiji, ko bodo gotove projektorirane proge, na vsakega prebivalca po 30 cm železniškega trga. Na vsakega francoskega prebivalca pride 60 cm, na vsakega avstrijskega pa 30 cm. Na beograjski železniški postaji so se meseca avgusta pred 50 leti vršile mnoge slavnosti. Že 11 dni prej, kakor je bila proga izročena javnemu prometu, so odposlali iz Beograda prvi vlak po novi progi. Te vožnje so se udeležili najvišji dostojanstveniki in povabljeni gosti. Ko je bila proga Beograd-Niš izročena prometu, pa so dovrševali dela na progah Smederevo-Velika Plana, Niš-Ristovac, Lapovo-Kragujevac in Niš-Caribrod. V štirih letih so obravnavale že vse te proge.

Velika skupščina CMD se bo vršila 16. septembra na Vrhniki. Vse one podružnice, ki še niso naznanile svojih delegatov, naj to nemudoma store, da se jim pošljejo zglasnice.

Izpremembe v železniški službi. Upokojeni so zvanjenci I. kategorije: Gril Andrej v Ljubljani gor. kol.; Strohmeyer Franc na Teznom, Levčar Avgust v Ljubljani glav. kol., Jerina Janez v Ljubljani glav. kol., Fritz Alojzij v Trbovljah, Kopitar Franc v Ljubljani glav. kol., Jakhel Adolf v Mariboru glav. kol., Ograjšek Rudolf v Ljubljani glav. kol., Štrkl Josip v Mariboru glav. kol.; zvanjenci II. kategorije: Zrimšek Karl v kurilnici Ljubljana glav. kol., Brus Alojzij pri signalni delavnici Ljubljana; Pezdrič Anton pri provorni sekciji Ljubljana glav. proga, Zafred Ivan v Novem mestu, Bertonec Jozef pri provorni sekciji Jesenice, Poljšak Anton pri provorni sekciji Ljubljana, glavna proga. Grlj Jozef v Ljubljani gor. kol. Premeščeni so: uradnik VIII. položajne skupine inž. Sajovic Marjan od strojnega oddelka gen. direkcije v kurilnico Ljubljana gor. kol., zvanjenci I. kategorije: Majnarč Josip iz tovarišča Zorkovac v tovarišče Mahično, postaja Ozalj, Mazi Edvard iz strojne stanice Praserško v kurilnico Ljubljana gor. kol., Čuda Ivan iz Zaloga v tovarišče Mahično postaja Ozalj; zvanjenci II. kategorije: Arh Anton iz Soteske na Jesenice; Gruden Ivan iz Soteske na Jesenice, Piletič Franc iz Grada v Novo mesto, Hostnikar Mihael iz Fale v Maribor glav. kolodvor, Žoher Avgust iz Novega mesta v tovarišče Sotesko, postaja Boh. Bela, Hrvatini Edvard iz Mahičnega v Polzele-Braslovec, Grobelnik Jakob iz Gor. Dolica v Velenje, Jesenko Janez iz kurilnice Ljubljana gor. kol. v strojno stanico Rakek, Kopljan Jozef iz Mahičnega v Gradec v Beli Krajini in Pohl Ernest iz kurilnice Ljubljana gor. kol. v kurilnico Ljubljana glavni kolodvor.

Solska mladina ima za obisk letošnjega jezenskega velesejma od 1. do 10. sept. znižano vstopnino po Din 3.— za učenke oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom g. učiteljstva. Dan obiska poljubno. Posebno opozarjamo šolska vodstva

na velike razlake: glasbeno, umetnostno, »Slovenska pokrajina«, higijensko, izdeljensko, ribarsko, razstavo malih živali ter razstavo koz in ovac, domačih pasem, 3.—10.; mednarodno razstavo psov 1.—2. IX.; arhitektonsko in Weekend razstavo, branilniško razstavo itd., ki bodo nudile nazoren pouk ter med šolskim letom mladini pri učenju mnogo koristile.

V jarno Gradišnico je možen vstop le še to nedeljo, kakor se bo dvigalo demontiralo zanimanje za tega podzemnega velikana je zelo veliko, kar dokazuje že to, da je bilo ob priliki prirreditve dne 15. t. m. kljub slabemu vremenu toliko obiskovalcev, da ni bilo mogoče ustredi želji in jih vse spustiti z dvigalom v Gradišnico. Slihe je bilo tudi naslednje nedelje 19. t. m. Da se pa ustreže želji vseh, so se prireditelji odločili, da vršijo spuščanje v Gradišnico še jutri od 9 dalje, na kar opozarjajo občinstvo, predvsem pa sportnike. Zrelo Gradišnico je oddaljeno od železniške postaje Logatec kakih 40 minut.

Cena permentne legitimacije za obisk fenskega velesejma v Ljubljani od 1. do 10. septembra je za izvenljudjanske obiskovalce znižana na 20 Din. Ta legitimacija daje pravico na večkratno poljubno vstop na velesejem in na znižano vozno na parobrodih. Legitimacije prodajajo potniški uradi, uarni zavodi, županstva itd. Za polovično vozno na železnico si mora vsakdo nabaviti posebno železniško izkaznico, ki jo je izdala železniška uprava sama. Dobi se na vsaki postajni blagajni za 5 Din. Ko potnik kupuje vozno karto, kupi tudi to železniško izkaznico. Na velesejmu dobi potem potrdilo o obisku, nakar mu vozna karta velja za brezplačno povratek do 10. septembra zaključno.

Bukev s hrastovo skorjo. Kustos sarajevskega muzeja Karol Maly je našel v gozdu pri mali železniški postaji Stambulčič nenavadno drevo, ki ima bukovno listje in hrastovo skorjo. Drevo je staro okrog 50 do 60 let in predstavlja posebno zelo redko drevesno vrsto. Iz botanične literature je znano, da je nekaj takih dreves v Nemčiji, eno prav staro so pred leti našli v Italiji, drugo pa pri nas v okolici Pakrača.

Živalca na razstavi ljubljanskega velesejma. Razstava, ki jih prireja agilno društvo »Zivalca« na ljubljanskih velesejnih, so postale že običajne in si skoraj ne moremo misliti velesejma brez te razstave. Na letošnji jesenski velesejmski razstavi bo društvo »Zivalca« razstavilo poleg večjega števila koz, ovac, domačih kunccev in ptic tudi perutnino, predvsem: kokoši različnih pasem, race, gosli, golobe, fazane, pave itd. Tu bomo imeli priliko videti našo domačo rjavo štajersko kokoš, ki je bila že na spomladanskih razstavi zelo častno zastopana. Posamezni rejci si bodo lahko nabavili čistokrvne petelinčke za osvežitve krvi ali pa letošnje jarkice. Poleg štajerske kokoši bodo razstavljene tudi leghornske, ki so znane kot najboljša jajčarica, (znesejo 200 in še več jajc na leto) rodejlandske, plimetake, črne čipingtonske in druge. Izmed vodne perutnine bodo na razstavi zastopane razne pasme rac in gosli. Že na spomladanski razstavi so posebno ugajale težke emdenske gosli, ki jih je razstavila uprava ljubljanske mestne vrtnarije. Vse razstavljene živali bodo strogo ocenjene, a one s najboljšo oceno tudi nagrajene. — Vsi rejci perutnine ogledjte si razstavo perutnine društva »Zivalca«, kjer si lahko tudi nabavite čistokrvne plemenite živali.

Zaradi rudniških rovov se podirajo hiše. Ko je minister za gozdove in rudnike g. dr. Ulmanški nedavno potoval skozi Zenico, se je, kakor je »Jutro« že poročalo, pri njem zglasilo odposlanstvo okolinskih kmetov, ki so prosili za varstvo, ker se zaradi podzemnih rudniških rovov rušijo njihova poslopja in vdirajo njihove njive. Največja taka škoda se dogaja okrog vasi Podbrežja, 5 km daleč od Zenice. Blizu Podbrežja je bila ustanovljena še med okupacijo od nemških priseljencev lepa naselbina, ki je splošno znana pod imenom Rusi. Prebivalci te naselbine so si uredili lepa gospodarstva, ki so slovela zlasti zaradi bogatih sadonosnikov. Odkar pa so se pod Podbrežje in pod naselbino razširili rudniški rovi, je ves kraj zapisan propasti. Najprej so se posušili vsi vrelci, njive in travnike pa so razdejali veliki prepadi. V zadnjem času so se začele rušiti tudi najpomembnejše zgradbene hiše. Naseljenci podirajo svoje domove s tramovi, a je večina hiš že v takem stanju, da je bivanje v njih zelo nevarno. Okrog 60 družin ne mo-

re več živeti na svoji zemlji in v svojih domovih ter bo treba vse naseliti nekje drugje.

Hudournik je odnesel 7 mlinov. V banjaški okolici je divjala spet strašna nevihta, med katero so napravili največ škod hudourniki. Potok, ki teče skozi vas Javorino, se je izpremenil v mogočno reko ter porušil in odnesel 7 močno zgrajenih mlinov. Bila je velika sreča, da tedaj v mlinskih in nosenega človeka. Na planinah je vihar porušil tudi več pastirskih zavetišč in staj za živino, v hudournikih pa je utonilo tudi nekaj drobnice. Okolica Kotor-Varoš je bila hudo oškodovana od nevihte že tretjič v dobi dveh mesecev.

Najtežje je najti vzrok in pričetek bolezni, kar pa je pri vsaki bolezni najvažnejše, ker takoj v začetku je še vsaka ozdravljiva. Često se dogaja, da človek pride k zdravniku takoj, čim začuti, da nekaj ni v redu. Zdravnik pa je že ugotovil, da je bolezen zastarala, ne da bi bolnik prej kaj vedel ali čutil. Bolezni so potuhnjene! Zaradi tega je najbolj paziti na zdravje in preprečiti bolezen že tedaj, ko se še ne pojavi. To je edino mogoče z rednim pitjem glasovite Radenske. Če se neugodno počutite ali če zdravnik ne more ugotoviti takoj, kaj vam je, začinite takoj redno pitje Radenske slatino! Obširno brošuro o Radenskih vodah dobiti zastonj, le sporočite željo na naslov: Zdravilišče Slatina Radenci.

Vodstvo Niške banke pred sodiščem. Pred okrožnim sodiščem v Nišu se je pričela razprava proti 12 članom vodstva nekdanje Niške banke, ki je prišla že leta 1928. v konkurz. Glavni obtoženec je bivši predsednik banke niški trgovec Mladen Popović, z njim pa sedijo na obtožni klopi člani upravnega in nadzornega odbora. Vseh obtožencev je bilo 13, pa je eden od njih med tem že umrl. Vsa dvanajstotica odgovarja solidarno za 16 primerov sleparij in tudi zaradi bankrotstva. Razprave so bile že nekajkrat razpisane, a se niso moglo vršiti, ker se je glavni obtoženec Popović vedno umaknil pozivu na razpravo. Razprava bo trajala več dni in vlada za njo v Nišu in okolici velikansko zanimanje. Polom bivše Niške banke je oškodoval več sto vrtnih vlagateljev, ki so banki zaupali svoje prihranke zaradi tega, ker je dajala večje obresti, kakor vsi ostali denarni zavodi v Nišu. Med dolgotrajno preiskavo so se zavarovali vsi obtoženi člani upravnega in nadzornega odbora, da so bili v odboru samo po imenu, ker je vso banko vodil Mladen Popović sam.

Gospod šef. vlomilcev. Zagrebška policija je zlasti nedavno dobro organizirano vlomilsko tolopo, ki je plenila okolšške vile. To tolopo je vodil nevarni vlomilec Nikola Minkovec-Zajc, ki je uvedel v svojo tolopo strogo disciplino. Podrejeni tatovi so mu spoštljivo dejali »gospod šef«. Tolpa ima na vesti okrog 40 vlomov in našli so tudi vozove, s katerimi so prevažali svoj plen. Na policiji imajo velike kupe ukradenih predmetov, mnoge vlome in tatvine pa bo treba še preiskati, ker priznavajo »gospod šef« in njegovi pajdaši kaj samo to, kar se ne da tajiti.

Nepošteni leni trgovci. Po Bosni in Hercegovini so bili nekdanj lepi orehovi nasadi, ki pa so sedaj hudo upuščeni, ker so kmetje lenim trgovcem prodajali orehovino, ne menec se pri tem za obstoj nasadov. Obilavost so že pred mesec izdala odredba, da se seme orehovina prodajati samo pod kontrolo organov gozdarske uprave. Ta odredba je bila izdana v varstvo nasadov in tudi zaradi tega, da bi bil kmetje rešeni brezvestnega takorščanja tujih lesnih trgovcev. Ti trgovci so za orehova debla kmetom dajali malenkostne vsote ter prodajali potem orehovino s ogromnimi dobički. Gospodarsko glasilo »Privrednik« je objavilo te dni drastičen primer izkoriščanja. Poročevalec je opazoval transport velikanskega orehovega debla, posekane in prodane nekeje v okolici Han-Pijeska. Trgovci je revnemu in nevednemu lastniku plačal za deblo 500 Din, prodal pa ga je nekemu tovarnarju v Budimpešti za 50.000 Din.

Tatovi, ki so si s plenom uredili trgovske lokale, so se znašli sedaj pred sodiščem v Smederevu. Obtoženec je 13 in je med njimi tudi bivši predsednik občine Lukovica, Nikola Simonović. Več članov tolje je dolga leta uživalo ugled poštenih ljudi. Področje tatinske organizacije je bila skozi nekaj let širša okolica in zločinci so naplenili toliko blaga, da so z njimi uredili razne trgovske poslovalnice. Ko so tolopo razkrinkali, so odkrili tudi veliko skladišče raznovrstnega plena.

ZVOČNI KINO MOSTE

V soboto ob 8., v nedeljo ob 6.38 in v ponedeljek repiza najlepšega filma

HREPENENJE

Marta Egert in Willi Forst

Danes senzacionalni velfilm

Njegova senca

Film napete vsebine in globoke zamisli.

ZVOČNI KINO DVOR.

Predstave danes ob 4., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.70.

Neškodljivo sredstvo za odstranjevanje dlacice. Vse nepotrebne in neprimerne dlacice pod pazduho, na licu in nogah odstranjuje z lahko kremo »Dulimine«, ki je bela in mehka ter brez vonja. Ko se z njo namažete, odstrani že v 3 do 5 minutah brez bolečin nepotrebno dlako.

Obidele oblike barva v različnih barvah in plisirava tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak si je včeraj ogledal glavne ljubljanske zdravstvene in socialne ustanove, zlasti splošno bolnišnico, higijenski zavod in prostore O.U.D. Zbral je pri tem od šefov obiskanih ustanov in njihovih sodržnikov vse potrebne informacije. Posebno so mu upravnik in zdravnik bolnišnice predložili nevrzdržnost položaja, ki je vanj zašla bolnišnica zaradi pomanjkanja prostorov. G. minister je obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh za odpravo ali vsaj omiljenje teh nedostatkov.

Artillerijski oficirji bivše ruske armade, ki stalno žive v Ljubljani, se vabijo, da se najkasneje do srede 29. t. m. zglasijo s svojimi listinami v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, soba št. 1.

Abiturienti II. drž. realne gimnazije na Poljanah iz l. 1903 praznujejo 25 letnico mature dne 4. septembra v Ljubljani. Kdor se še ni prijavil, naj stori to takoj na naslov: I. Zherjav, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7.

Stanovanja za ljubljanski velesejem in za udeležence festivala slovenskih plesov se nujno potrebujejo. Naslove sprejema mestno odpravnništvo (Mestni trg 27-III) soba št. 50 ali pa ravateljstvo velesejma. Od 31. avgusta do 10. septembra 1934. Posluževati stanovanjski urad na glavnem kolodvoru v sobi zraven pomožne zunanje železniške blagajne pri trafiki ob Masarykovi cesti. Pisarna stanovanjskega urada bo imela telefonsko št. 27-20.

KATJA DELAKOVA

ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.

VPIS DNEVNO OD 10-14

Znižana vozina na tramvaju. Uprava Splošne maloželezniške družbe je dovolila znižano vozino po cestni železniški mrežici Ljubljanskega velesejma za čas od 30. avgusta do 12. septembra na podlagi permentne sejmске legitimacije ali pa na podlagi rumene železniške izkaznice, ki pa mora biti potrjena od uprave velesejma o obisku ureditve. Direktno vozno 1 Din. Prestopne vožnje 1.50 Din. Ljubljana-St. Vid ali obratno brez ozira na prestop 2 Din.

Pohljanje preložen. SK Polž je nameralval prirediti drevi pri Sv. Duhu nad Višnjo goro lov na polhe. Prireditve je pa zaradi neugodnega vremena preložena na drugo polovico septembra, ko bodo polhi že lepo rejani.

Zobozdravnik specialista

Dr. JOŽERANT

zopet redno ordinira

Ljubljana, Nebotičnik, telefon 33-93

Drva so ga pokopala. Na glavnem kolodvoru je včeraj popoldne postal žrtve nesreče 21letni sluga v kolodvorski restavraciji Martin Grabec. Okrog 14. je skladal drva pa se je eden izmed skladov podiril nanj in ga pokopal pod seboj. Grabca so izklopil izpod drva nezavestnega. V bolnišnici so kasneje ugotovili, da je dobil hude notranje poškodbe.

Prijazen gost. V gostilni v Tavčarjevi ulici št. 4. se je v četrtek popoldne ogledal eleganten starejši gospod. Ko je izpil svojo merico, je natakarcia naš položaja na pulit pred gospodinjo petdesetinarski kovancec, da bi ga je la-izmenjala v drobiž. Odkrtila je v drugo sobo, elegantni gospod pa je pristopil k pulitu in se polastil izmenjanega denarja in samozavestno odšel. Ko sta se presenečena gospodinja in natakarcia zavedli, sta ga zamaž iskali na ulici — izgini! je, kakor bi se vdri v zemljo. Neke gostje v lokalu elegantnega gostinstva poznajo in za to opeharjena natakarcia upa, da se bo oglasil in povrnil denar, in da ji ne bo treba prijaviti stvar na policijo.

Arretirana pohajča. Včeraj dopolnno je ustavlil stražnik v mestu dva mlada pohajča, ki sta se mu zdelo močno sumljiva. Bila sta to dva muslimana, oba doma iz kazinskega srezja. Pri njih so našli več predmetov sumljivega izvora, med drugim tudi srebrno dozo z monogramom M. B. Dozo, pravita, sta našla pred nekaj dnevi v Šiški, kar pa seve ni verjetno. Najbrže izvira iz kake tatvine. Lastnik naj se javi na kriminalnem oddelku na policijski upravi.

Jutri vsi v šiško na komarjevo! Na sokolskem telovadišču se bo vršila velika narodna veselica s pestrnim sporedom.

Vasko, ki potuje v Ljubljano, se predhodno zanima, kje bi najudobnejše staloval in bi izvrstno in poceni prehranjen. Vedite, da v hotelu Sion.

Iz Celja

Izpremembe na celjski gimnaziji. Z drž. realne gimnazije v Celju so premeščeni: g. prof. Anton Gorup na drž. klasično gimnazijo v Ljubljani, ga. supl. Boženka Hruševa-Juričevića na drž. žensko realno gimnazijo v Splitu, ga. supl. dr. Ema Dembiceva na drž. realno gimnazijo v Murski Soboti, ga. suplent Branko Rudolf pa na drž. realno gimnazijo v Novem mestu. Ga. supl. Nada Ceraničevića je premeščena z drž. realne gimnazije v Glini na drž. realno gimnazijo v Celju. Profesor verouka g. dr. Franc Jaklič v Celju, dodeljen II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani, je premeščen na drž. realno gimnazijo v Kranju.

Celjski studio ne bo uprizoril »Slohernika«. Kakor znano, je nameraval Celjski studio uprizoriti v soboto 25. in nedeljo 26. t. m. Hofmannthalovega »Slohernika« pred župno cerkvijo v Celju. Ker pa je oblast umaknila dovoljenje za uprizoritev in je bilo končno dovoljenje izdano šele v sredo, ni bilo več mogoče do sobote zaključiti vseh pripravl za dostojno uprizoritev in je Celjski studio zato odpravil vse predstave. Pač pa bo Narodno gledališče iz Ljubljane uprizorilo »Slohernika« v soboto 1. septembra ob 19.30 ter v nedeljo 2. septembra ob 16. in 19.30 pred Marijino cerkvijo v Celju.

Ustanovitev otroškega vrta. Mestna občina ustanavlja dva otroška vrta, prvega v postopju mestne narodne šole drugega na Mariborski cesti. — Prijave otrok se bodo sprejemale še v soboto, dne 1. septembra popoldne v pisarni upravitelja mestne deške narodne šole. Sprejeti bodo dečki in deklice nad 4. letom starosti. Vsa leta po prevratu v Celju ni bilo otroškega vrta, zato iskreno pozdravljamo korak mestne občine, ki je sklenila otvoriti v Celju otroški vrtec in s tem tovrstna zelo koristno vzgojno delo.

Kronika nesreč. V četrtek je šel 28-letni tesar Vinko Natek s Frankolovega v gozd streljat vervece. V gozdu pa se je spotaknil in padel. Pri padcu se je sprožila puška in naboj ga je zadel v lev bok. V sredo je padel 26 letni natakarcia Alojz Točaj iz Celja z motornega kolesa in si zlomil levo ključnico. Ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni velfilm »Cesarjev adjutant« in zvočni tednik.

Iz Maribora

Joža Lah 65 letnik. Jutri bo stavil priljubljeni pevovski mariborskega pevškega društva »Jadrane« g. Joža Lah svoj 65. rojstni dan, ki ga bo praznoval še mladenski čil in sveč. Ko je po prevratu moral bežati iz Trsta, kjer se je uspešno udeleževal na glasbenem in pevskem polju, si je izbral Maribor za svojo novo domovino. Tudi tu je imel kmalo zbran zbor pevcev, ki slovijo po vsej mariborski okolici in ga pozna tudi vsa Slovenija. Številnim častnikom k rojstnemu dnevu se pridružujemo ter mu želimo še mnogo srečnih let.

III. Mariborski teden. V soboto 25. t. m. likvidira pisarna Mariborskega tedna na razstavišču v Razlagovi ulici. Od ponedeljka 27. t. m. se dobe vse informacije pri »Putnikih«, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Repriza »Desetega brata« v Rusiji. Vsem tistim, ki niso mogli preteko nedeljo prisostvovati premieri, sporočamo, da se bo igra ponovila jutrišnje nedelje ob 16. Iz Maribora je najbolj prikladna zveza z izletniškim vlakom od 14.40 z glavnega kolodvora. Dovoljena je polovična vozina.

Pogrešan potnik. Mariborski zasopnik Maggijevih izdelkov France Lašnik že dalj časa pogršča aranžerja in potnika Marka Potočnika, ki je 14. t. m. neznanu kam izgini. Potočnik je star 30 let, srednje velike, šibke postave in čedno obličje. Kdor bi o njem kaj vedel, naj to nemudno sporoči predstojstvu mestne policije v Mariboru.

Požar. V četrtek dopolnno je nastal ogenj v Ruperčah v cerkveni vinkariji in jo je vpepelil do tal. Na kraj požara je sicer takoj prihletela šmarjevska gasilska četa, ki pa je mogla preprečiti le, da se ogenj ni razširil na sosedne lesene stavbe. Vinkarijo je zažgal neki domačin iz mačevanja do sosedne, ker je upal, da bo ogenj uničil tudi njeno hišo. Požariga so orožniki arretirali.

šen smisel imajo take podrobnosti, kakor jih včasih grmadijo v svojih studijah nekateri mladi adepti literarne vede. Uvod dr. Trdinove v Izbrane spise Aleksandrova in prof. Ovna studija o Mešku sta v tem pogledu nemara še nekoliko pretirana. Ali je za Meška in njegov pisateljski razvoj značilno, da mu je v gimnaziji matematika delala težave? Saj je že zdavnaj znano, da pesniški karakterji ne kažejo matematične nadarjenosti. Ali je uspeh ali neuspeh v intelektualni kasarni, ki se imenuje srednja šola. sploh pomemben za razvoj pisatelja? Zdi se, da so danes v Evropi najboljši ali vsaj med najboljšimi pisatelji, ki sploh niso prestopili praga gimnazije (Knut Hamsun, Maksim Gorkij, tudi Shaw in Thomas Mann sta brez mature). Formalna predizobrazba je večidel neznamenata pomena za kvaliteto leposlovnih umetnin.

V Franciji se že opaža reakcija zoper pretirano iskanje biografskih podrobnosti, zlasti pri živčih osebnostih. Camille Maclair je v svoji nedavno izišli študiji o Baudelaireu ostro napadel tiste, ki skušajo za življenjepisnimi drobci pojasniti pesniški razvoj nesmrtnega avtorja »Les fleurs du mal«. Eden najboljših sodobnih kritikov in esejistov André Snarès je na zahtevo po curricu-

lum vitae odvrmil... mais je ne veux pas un mot sur ma personne, ni l'âge, ni la naissance, ni la vie, bref rien de cela à lui-puisqu' on les publie, mais l'homme non. Podobno je s tako zvanim vplivoslovjem. (Glej o tem članek A. Hallerja v juljskem zvezku »Nove Evrope«.)

Korespondenca A. M. Slomška

Pravkar je izšel v Mariboru nov, samostojen zvezek Arhiva za zgodovino in narodopisje, ki sicer izhaja kot priloga Casopisu za zgodovino in narodopisje. 58 strani obsegaajoča knjiga prinaša dodatke Slomškovi osem. Urednik Slomškove korespondence dr. Fran Kovačič pojasnjuje v uvodu, kako je nastal ta dodatek. Že l. 1932. je bila do tistična prva knjiga Arhiva s Slomškovo korespondenco, a je konec je izšel kot priloga CZN šele letos. Že takrat je urednik razvil slutnjo, da se morda še dobe kakšno doslej neznan Slomškova pisma. To se je res zgodilo in lična knjižica, ki je izšla te dni, prinaša zopet lepo vrsto pisem in tako bistveno izpopolnjuje in morda zaključuje doslej objavljeno korespondenco lavantinskega vladike Ni na seveda nemogoče, da ne bi našli še kakšnega neznanega pisma.

Bibliotekar ljubljanske študijske knjižnice dr. Avgust Pirjevce je odkril Slomškova

pisma Poklukarja in Jos. Ulagi, dr. Fran Kovačič, ki ima levi del zasluga za izdajo te korespondence, pa je zopet iztaknil številna pisma, ki doslej še niso bila objavljena. Med njimi so pisma, ki jih je Slomšek pisal raznim cerkvenim dostojanstvenikom.

Zgodovinsko društvo v Mariboru si je z izdajo Slomškove korespondence, ki je sedaj v glavnem kompletna pred nami, naložilo znatno materialno breme, saj vemo, da so take knjige namenjene le ozkemu krogu. Stori pa je tem večjo uslugo domači znanosti. Slomškova korespondenca ni samo pomemben donesek h gradivu o Slomšku, marveč takisto nudi zanimiv material za zgodovino njegove dobe, zlasti v zvezi z narodnim prepovedom na Slovenskem: Slajerskem.

Nova slovenska revija v Pragi. Pravkar smo prejeli iz Prage prospekt nove revije, ki se bo imenovala »Slovenski Revue«. Izhajala bo kot mesečnik v obsegu 50—70 strani. Materialno podlaga ji je ustvarilo zaobno menestvo, ki je zares redko in dragoceno v našem javnem življenju, kakor poudarja uredništvo v proslavi. Nova revija bo vsestransko zasledovala življenje slovenskih narodov in združevala znanstvene smote e popularnimi. Priobčevala bo prve vidne izbranih pesniških spisev, proze in dram, prinašala izvirne članke in studije o duhovnih neovih slovenskega zaslodovana književne, gledališke, umetnostne, glasbene

in filmske novosti pri vseh slovenskih narodih itd. Obeta tudi stalni pregled slovenskih časopisov in bibliografijo literarne tvorbe slovenskih narodov in tujih narodov o Slovanih. Med drugim bo imela v vsaki številki obsežno narodnozgodovinsko rubriko. V redakcijskem odboru so tudi dr. Otton Berkopec, dr. Jelena Holečkova, Vladimir Sia, prof. dr. Bohumil Vydra in drugi. Seznan sotrudnikov je zelo obsežen in navaže številne odlične alaviste slovenskih in ne-slovenskih narodov. Sodelovanje se obljublja nekateri ugledni publicisti, ki se bavijo e slovenskimi vprašanji. Izmed Slovencev navajamo septnam sodružnike: prof. dr. Matija Murko, B. Borko, L. Golobič, dr. Vlad. Murko, prof. dr. Fran Hešič, prof. dr. M. Dolenc, prof. Fran Baš, prof. Janko Glaser, dr. Vaclav Burian, dr. Franc Stele, prof. dr. Vojevlav Mole. »Slovenski Revue« v tem obsegu in e takim programom je pojav, ki ga lahko že sedaj toplo pozdravimo! Želimo samo, da bi se nova revija trdno zakoreninila in postala osrednji organ slovenske misli. Prva številka izide že v septembru. Interesno opozarjamo, da sta uredništvo in uprava v Pragi. Prikopny 14. »U Černé Ržec. Kot izdajateljica je navedena A. Kovačičova.

Izmed znanih simptomov povojne razpoloženosti. Ljubitelji resne glasbe so se prvotno bali, da si bo širše občinstvo kvarilo se nadalje okue z importirano glasbo primitivnih narodov. Danes se kaže, da je občinstvo silo lake glasbe in da se zopet vrača k resnejšim koncertnim skladbam trajno vrednosti. Umljivo pa je, da je nekaj iz te dobe vendarle ostalo. Založniki standardnih »Slagerei« skladb so dali boljše skladbe predelati in jih približati resnejšemu okusu današnjega občinstva. Skoraj vse so aranžirane s saksofonom, ki bo, kakor kaže, veljal še nadalje, medtem ko se bo izgubil marsikaj po vojni vpeljani instrument. Znak časa: »Slagerije« se opuščajo ali pa predelujejo v resnejše skladbe! — Isti liet poroča, da je bila naša rojakinja Erika Druzovič v Zagrebu povabljena e sodelovanju pri nekem zvočnem filmu, ki ga nameravajo pripraviti v Bosni in na Plitviških jezerih. Igrala bo glavno vlogo skupaj z Gustavom Fröhlichem — Dunajska ljudska opera (Volksoper) je bila dana v triletni »kup. Ansembl je že najet. Med drugim sta bila angžirana Jugoslovana Josip Rijavec in Pier Pijerović. — Visja glasbeno šola v Varšvi bo priredila marca leta 1935. v počast stoletnice Wienawskega mednarodno tekmo violinistov, ki so mlajši od tridecet let. — Nova opera O. Respighija »La Fiamca« zaznamuje oziromen uspeh v Rimu. Kritika naznača, da se je Respighi popolnoma vrnil k stari italijanski melodiki, ki je dostopna najširšim slojem.

Misli so električna sila

Novi znanstveni dokazi po eksperimentalni preizkušnji

Misli so sila v pravem pomenu besede, in sicer električna sila. To spoznanje ni novo. Spomnimo se samo na znani fakirski poskus. Poskusni osebi potožimo na čelo kos leda in ji sugeriramo, da je to kos žarečega železa. Ta misel zadostuje, da povzroči na čelu vse učinke resničnega žarečega železa, pravo opekline. Ali je mogoče boljši dokaz za fizično silo misli?

Toda ta fizična sila je, kakor rečeno, električna. To je pokazal z novimi poskusi prof. Jacobsen iz Chicaga. Poskusna oseba je ležala mirno z zaprtimi očmi. Jacobsen ji je položil elektrodo na poljubno mesto desne roke. Elektrodi je priključil galvanometer. Poskusna oseba je nato dobila nalogo, naj si samo misli, da to roko upogiba. Za sama ta predstava, torej brez dejanja samega, je zadostovala, da se je

kazalo galvanometra premaknilo. Premaknilo pa se ni, če si je poskusna oseba predstavljala, da upogiba drugo roko ali premika kakšen drug ud, ki ni bil v neposredni zvezi z elektrodo. Pač pa je igla v galvanometru tem močneje zanihala, če se je z elektrodo zvezani ud zganil še za takšno malenkost. Jacobsen je torej podal lep dokaz, da so misli v resnici električna sila.

Življenje se daljša

Od osemdesetih let minulega stoletja je umrljivost otrok padla za polovico

Izboljšanje gospodarskih prilik in napredok medicine sta v zadnjih sto letih prav odločno podaljšala povprečno življenjsko trajanje. To je razvidno n. pr. iz naslednje angleške statistike:

Za starostno dobo od rojstva do petega leta ni bilo od l. 1841. do sedemdesetih let opaziti nobenega izboljšanja, peto in šestdesetletje prejšnjega veka sta pokazala celo poslabšanje. Izrazito izboljšanje je opaziti šele v osemdesetih letih in od tedaj je umrljivost otrok padla za polovico. Življenjska doba od 5. do 30. leta je najbolj občutila izboljšanje higienskih prilik. V skupini 15 do 20 let je v letih 1841. do 1850. na 10.000 ljudi umrlo n. pr. 77 ljudi, v naslednjih desetletjih pa je to povprečje stalno padalo: 70, 64, 54, 44, 37 in v prvem desetletju našega veka celo komaj še 30 (od tega časa pa je umr-

ljivost gotovo še nazadovala). Pri teh letnikih je padla umrljivost v 70 letih torej skoraj na tretjino. Za starostno dobo 30 do 50 let do osemdesetih let prejšnjega veka skoraj ni nobenih sprememb. Za starost 35 do 45 let je bila umrljivost v istih desetletjih n. pr.: 129, 123, 127, 115, 105, 83 (1901. — 1910), torej izboljšanje za okroglo 50 odst. Za starostno dobo 50 do 70 let je bila umrljivost v letih 1870. — 1900. celo večja nego v letih 1841. — 1850.; šele v zadnjih dveh desetletjih je opaziti izboljšanje za 15 odst.

Dvajseto stoletje pa je izboljšalo položaj celo za najstarejše ljudi. Od 10.000 oseb v dobi 75 do 85 let je umrlo v štiridesetih letih prejšnjega stoletja letno povprečno 1415 oseb, v našem drugem desetletju pa 1320 oseb, torej znaša izboljšanje za 7 odst.

Zračna zveza New York — Moskva

Pred kratkim smo poročali, da namerava ameriški letalec George Hutchinson uvesti redno zračno tovorno zvezo med New Yorkom preko Londona z Moskvo. Sedaj je sporočil, da so moskovske oblasti njegov načrt že sprejele in čaka samo še na pristanek washingtonske vlade in na dovoljenje angleških oblasti za vmesne postaje v Novem Fundlandu, na Irskem in na Angleškem.

Otvoritev te zračne proge bo 3. septembra, vozni red pa predvideva odlet iz New Yorka ob 8. zj., pristanek v Harbour Graceu ob 13.30, odlet ob 13.50, pristanek v Galwayu ob 24., odlet ob 0.24, pristanek v Londonu ob 2.35, odlet ob 3.30, pristanek v Moskvi ob 12. Stroški za prvi potek bodo znašali približno 5 dol. za unčo, pozneje pa se bodo dali zmanjšati na 75 centov za unčo.

Barthou v švici

Francoski vnarnji minister Barthou na počitnicah v Švici

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Belo peklo na „Gori strahu“

Poročilo nemške himalajske odprave: devet mrtvih, trije hribovlazci in šest nosačev

Nemška ekspedicija na Nanga Parbat, »Goro strahu«, v Himalaji, je poslala te dni daljše poročilo o katastrofi, zaradi katere se je ekspedicija izselila in ki je zahtevala devet človeških življenj. Poročilo pravi:

Do 6. julija se je napad na Nanga Parbat vršil po načrtu. Zaradi naporov pa je že prejšnje dni velik del dardžilinskih nosačev postal nesposoben za napredovanje

in se je vrnil v nižja taborišča. Zato so se Aschenbrenner, Merkl, Schneider, Welzenbach in Wieland spustili samo z enajstimi nosači v višja taborišča.

Omenjenega dne sta prodrla Aschenbrenner in Schneider do višine 7900 m, oddaljena sta bila samo še štiri ure od vrha. Čakala sta tu, kjer bi morali po načrtu postaviti 8. taborišče. Nosači pa niso mogli tako daleč, tako da so postavili taborišče v višini 7600 m. Sem sta se vrnila Aschenbrenner in Schneider. Vreme je bilo dotlej razmeroma dobro, vrhnja skupina je bila daleč nad oblaki, le ob popoldnevih se je greben zaviljal v meglo. Vsi so mislili, da bodo drugega dne dosegli vrh. Toda prišlo je drugače.

V noči je nastal strahovit vihar. Čeprav so šotore najtesneje zaprli, je nametno snega za centimetre debelo na odeje. Veter je polomil šotorne droge. Zjutraj je bila gosta megla, snežilo je in vihar je bil tolikšen, da na prostem ni bilo mogoče dihati in da si niso mogli niti v šoturo ničesar skuhati. Druga noč je bila še hujaša in je prešla brez spanja. Spoznali so, da se je treba vrhu odpovedati, šlo je samo še za to, da si rešijo življenje.

V jutro 8. jul. so sklenili umik. Aschenbrenner in Schneider sta odšla s tremi nosači naprej, da bi pripravljala v visokem snegu pot. Merkl, Welzenbach in Wieland so sledili z osmimi nosači, od katerih je eden kmalu po ostavitvi taborišča umrl. To je vso skupino zadržalo, da ni mogla priti pravočasno do 7. taborišča in je morala postaviti vmesno taborišče, kjer je spet umrl eden izmed nosačev. Vihar se ni polegel, noč so prebili brez šotorov, kar je imelo za posledico težke ozeblinje. Naslednjega dne je umrl Welzenbach med sestopom. Merkl in Wieland sta dosegla 7. taborišče (7100 m), kjer je stal šotor. Štirje nosači so odšli naprej, a eden izmed teh je po poti umrl. V 7. taborišču je umrl tudi Welzenbach.

13. julija je skušal Merkl z dvema nosačema doseči 6. taborišče. Že več dni so bili brez vsake hrane, a 6. taborišča niso našli. Vihar ga je bil odplaval ali sneg zakril. Zato so skušali dobiti zavetje v snežni jami, ki so si jo sami izkopali. Eden izmed nosačev se je drugi dan z zmrzniženimi udi prebil do 4. taborišča, drugi je ostal z Merklom, da je z njim umrl. Tako je padel mož za možem, a vse, kar so storiili preostali, da bi rešili tovariše, je bilo zaman.

Angleški udarec Italiji

Hud sunek italijanskim aspiracijam na Malti

Guverner Malte je izdal te dni proglaš, s katerim postavlja malteško 1. oktobra kot uradni jezik na sodiščih namestu italijanščine. Upravni jezik ostane angleščina, v kateri se bodo sestavljali tudi zakoni, a oblasti bodo skrbele za takojšnje uradne prevode teh zakonov v malteščino.

S tem odlokom je malteščina po 50 letnem boju dosegla uradno priznanje mesto na otoku. Guverner pojasnjuje ta sklep s tem, da so vladale doslej v sodni praksi velike zmešnjave, ker večina strank ni mogla slediti italijanskim razpravam. Komaj 15 odst. Maltežev razume italijanščino, angleščina je ljudem na vsak način bolj domača nego ta jezik.

V krogih opozicije, ki je Italiji naklonjena, vlada veliko razburjenje. Pričakuje, da bodo oblasti nadomestile italijanščino z malteščino tudi v drugih upravnih strokah. Tudi fašistične kroge v Italiji je sklep malteške vrhovne oblasti zelo razburil, a pravega duška si to razburjenje ne upa dati.

Z manevrov italijanske vojske

Duce se razgovarja z vojaškimi atašaji Francije, Nemčije in Švice

V deželi levov

Britska Vzhodna Afrika: paradiz velike zverjadi

Britska Vzhodna Afrika je še danes pravi raj za lovca na veliko zverjado. Lev je naravnost karakteristični znak te dežele. Že takoj pri izkrcanju v Mombasi dobiš pri izmenjavi denarja bankovce in srebrnjake, ki nosijo podobo leva. Za Mombaso pa se dviga gorovje Simba — simba pomeni v jeziku domačinov leva. Ob progi, ki vodi iz Mombase v deželo Ugando, je postaja z imenom Simba. Če imaš srečo — ali smolo, kakor pač vzameš — se tu lahko nenadejano srečaš z živim levom.

Voznja po omenjeni železniški progi je zelo udobna. Ker se vzpne železnica proti notranjosti precej visoko, je ponoči zelo hladno, toda železniška uprava oskrbi potnika s potrebno toplo posteljnino v plombinari vreči. Kratko pred polnočjo doseže vlak do mesta pri Tsavu. Tsavo je imel prvi gradnji te železnice pred kakšnimi 35 leti važno vlogo. Levi so med delavstvom tako pustili, da so morali gradnjo za nekaj časa ustaviti. Domačini so jih smatrali za hudice v živalski podobi. Še danes je vsem v spominu grozoten dogodek, ki se je primeril ob tej priliki.

Trije inženjerji, dva Angleža in neki Italijan, so spali v zaprtim spalnem vozu, v sosednem oddelku je bilo služabništvo. Italijan je spal na tleh, Angleža v obeh ležalnicah nad njim. Ponoči, še danes ne vedo povedati, kako se je moglo to zgoditi, je vlomil ogromen lev skozi zaprta vrata v kupe. Z zadnjimi nogami je stopil na Ita-

lijana, se postavil pokonci in zagrabil s sprednjimi taci v sredi ležečega Angleža. Drugi Anglež nad njim se je od ropota in krikov zbudil in je ostal od strahu nekaj časa kakor okamenel. Do orožja ni mogel, ker je bil lev vmes. Končno se je točno zbral, da je skočil s svoje postelje preko zvervine iz kupeja in do vrta oddelka, v katerem so bili služabniki. Ti so se bili zbudili in v svoji grozi vrata zabarikadiral, tako da je s težavo prišel noter. Med tem je lev s svojo žrtvijo z mogočnim skokom šinil skozi okno, ki se je raztreslo, in izginil v noč. Italijan je ušel z živčnim šokom, toda njegovi lasje so v tisti noči ostali veli.

Še danes mrgoli v deželi levov, ki so se umaknili le malo stran od proge in najbolj prometnih cest. A še vedno se avtomobilisti dovolj pogosto srečujejo z njimi.

Sicer pa zvervine človeku v splošnem niso nevarne. Če jih naravnost ne napade, se rajši umaknejo. Nevarni so samo »meaneerije«, stari samci, ki niso dovolj hitri, da bi lahko lovili divjačino, in se specializirajo zato — kakor v primeru pri Tsavu — na počasnejša človeka, posebno na neoborožene domačine. Vendar pa se niti domačini ne boje najbolj leva med vsemi zvervinami. Večji strah imajo pred nosorogom, divjim bivolom in slonom. Šele na četrtem mestu sta lev in leopard. (Štirnji avantur najdeš dovolj tudi v knjigi Teodorja Roosevelta: Afrika potovanja.)

Kužne bolezni v Evropi

Po poročilu zdravstvenega oddelka Društva narodov niso v avgustu v Evropi zabeležili niti enega primera kolere. Pač pa so na Azorih ugotovili nekoliko primerov kuge, kar je imelo za posledico primerne zdravstvene ukrepe.

Koze so bile precej redke, razen v Portugalski, kjer je bilo 110, in v Španiji, kjer je bilo 34 primerov lažje vrste.

Na Poljskem so zabeležili 103 primere pegastega legarja (9 smrtnih), na Rumunskem 41 (6), v Jugoslaviji 40 (6), na Bolgarskem 8 (1), na Irskem 18.

Karel May še živi

Naj rečejo moralisti in literarni kritiki kar hočejo, Karla Maya in njegovih znamenitih avanturističnih spisov vendarle še niso mogli ubiti. Njegovo telo je že davno mrtvo, njegov duh pa še živi. To je dokazala slavnost, ki so jo priredili te dni v Hohenstein-Ernstthalu, pisateljevem rojstnem kraju, pod geslom »V čarobnem svetu Karla Maya«.

Že na predvečer je bil v mestu živžav na slavnostnem prostoru, v slavnostnih šotirih in sploh po mestecu. Drugi dan zjutraj pa so prihajali neprestano tisoči in tisoči Mayevih častilcev od blizu in tudi od zelo daleč z avtobusi in vlaki. Nad slavnostnim prostorom je gospodovala slavnostna dvorana, ki so jo zgradili v podobi džamije, med gostinskimi lokali je zbuhal posebno zanimanje bar iz Divjega zapada, dalje si videl tam pristno indijansko vas z grozotnimi mučilnimi pripravami in mnogo Indijancev, Turkov, Arabcev, Kurdov in drugih »ekstotov«. Vse to je bilo seveda domačega rodu, a Mayeva žena, ki še živi, je dala za slavnost na razpolago mnogo stvari, ki so prav pristno eksotične in ki jih je nabral nje mož na svojih potovanjih. Pisateljeva vdova ima za cel muzej takšnih stvari, a poleg tega je v mestu še poseben muzej Karla Maya, ki je bil ta dan deležen seveda ogromnega obiska. Ni čudno, da se je posebno mladina zanimala zanj, za razstavljenega orientalska bodala, turške sablje, orožje iz vseh delov sveta. Mayeve izvirne rokopise in pred vsem njegovo znamenito s srebrnom okovano puško in puško sistema Henry. V nekem kotu je stala Vinetjeva podoba in tudi 90letni, slepi poglavar Red Loud je bil s svojo vrnjino in njeno hčerjo upodobljen v naravnih veličnosti.

Polet v smrt

Iz Anchoragea na Aljaski poročajo, da je znani ameriški letalec Frank Dorbrandt odletel tam z majhno zalogo kuriva, da poišče smrt na Oceanu.

Mirno se je posloval od svojih prijateljev in šele tedaj, ko je že sedel v letalu, jim je razodel svoj namen. Kaj ga je dovedlo do tega sklepa, ni znano. Dostojno ga zamaž iskali in je skoraj gotovo, da je svoj namen dosegel.

Dorbrandt je bil eden najboljših poznavalcev letalskih prilik v Arktidi in je opotovan vodil resne ekspedicije za izgubljenimi letalci, tako tudi za glavnim pilotom Wilkinsove ekspedicije Piedom, ki je moral prisilno pristati v Arktidi.

ANEKDOTA

Po Richelieujevi smrti je prišel Trolleville, eden izmed največjih pokojniških nasprotnikov, nazaj v Pariz.

»Richelieu je v paradizu,« je dejal nekemu visokemu uradniku, ki ga je sprejel.

»Če je res v paradizu,« mu je segel v besedo uradnik, »je gotovo, da ga je izgrabil hudici na poti v peklo.«

VSAK DAN ENA

Dobila se stvar, Moša, on ima kratke hlačke

1000 m globoko v morju

Prof. Beebe o žarečem globokomorskem vrugu

V poročilu o zadnji ekspediciji ameriških učenjakov Beebe in Bartona v morške globine, ko sta dosegla 830 m, smo navedli Beebove izjavo, da bo poskusil čim prej s svojo jekleno kroglo prodreti v globino 1000 m. To namero sta pogumna raziskovalca sedaj s polnim uspehom tudi izvedla.

Najvažnejši rezultat te ekspedicije je ponovna potrditev Beebove teorije, da živijo tudi v teh globinah velika in celo velikanska bitja, med tem ko je staro naziranje veljalo, da takšna bitja niso mogoča še zaradi presnega vodnega pritiska. O srečanju s takšnim velikonom poroča prof. Beebe:

»Pogrezala sva se počasi. Okrog naju je vladala popolna tema, ki je samo takrat malo popustila, kadar so mimo okna pri-

plavale svetilkačice se ribe. Z žepno svetilko sva baš pogledala na globinomer, ki je kazal že preko 900 m, ko sva zaslišala od zunaj strašno šumenje. To šumenje je narasčalo in istočasno se je začela najina krogla nevarno gugaliti. To so bile prave grozotne sekunde za naju v temni kabini, ki sva nalašč izključila žaromete. Tedaj je Barton kot prvi pogledal globokomorskega kolosa, ki je priplaval temo mimo okna. Bil je preblizu, da bi si mogla napraviti pravo sliko o tem velikanu in o njegovih oblikah. Okno je nama dovolilo videti ga samo v detih. A vsekako sva ugotovila, da je ta »globokomorski vrug« izžareval čudno svetlobo. Mogoče pa je, da se ni svetil sam, temveč da je izvirala svetloba od fosforescentnih bitij, ki so živele v simbiozi na njegovem ogromnem trupu.«

Debussyjeva vdova umrla

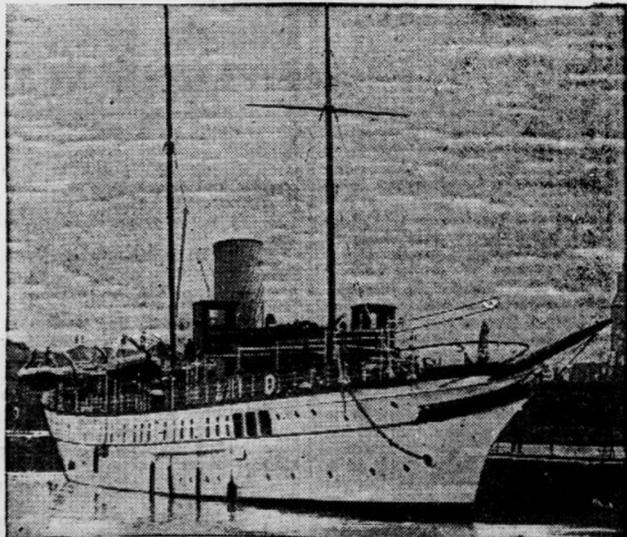
V starosti 72 let je umrla te dni ga Debussyjeva, vdova po slavnem francoskem skladatelju. Debussy je bil nje drugi mož, in ko se je poročila s njim, še davno ni spadal med priznane duhove. Bila mu je zvesta tovarišica v njegovih bojih in mu je vlivala neprestano tisto samozavest in vero vase, s katero je končno prodrl in si zaslužil ime enega največjih reformatorjev glasbene umetnosti.

„Najhitrejša ženska na svetu“

Iz Varšave poročajo, da je vodja japonske ženske skupine, ki je sodelovala v Poznanju na poljsko-japonskem letalskem mitingu, povabil »najhitrejšo žensko na svetu«, poljsko rekordno letalko Walastewicsovno, na turnejo na Japonsko. Letalka se odzove temu vabilu v oktobru.

Zaklad na Kokosovem otoku

Ladja »Queen of Scots«, ki bo iskala zakladi

Iz Londona je odplul 600 ton obsegajoči parnik »Reine d'Ecouse« s 20 možmi pomožne in nekoliko učenjakov ter strokovnjakov, da poišče na Kokosovem otoku velike zaklade, ki so jih pred stoletji tam zakopali morskimi razbojniki.

Eden izmed organizatorjev te ekspedicije, dr. Jolly, je izjavil, da znaša vrednost teh zakladov po dokumentih, ki jih ima angleški Foreign Office, kakšnih 12

milijonov funtov, skoraj gotovo pa dvakrat toliko. Vodja ekspedicije, inž. Arthur Mac Farlan, je prebil na Kokosovem otoku že 10 mesecev in upa, da bo ekspedicija z uspehom dovršila svoje delo v devetih mesecih.

Novodobni iskanci zakladov tmajo na razpolago najmoderneje električne iskalne instrumente in druge stroje, ki jim bodo delo olajšali.

SPORT

Vesti z balkanijade

Rezultati dosedanjih Balkanskih iger — Ugodnosti in vstopnice za balkanijado

Kakor znano, so se prvič vršile balkanske igre 1. 1929. Te prve igre so bile le pokusne, ne pa službene. Rezultati do danes pa so bili naslednji:

Atene 1929: 1. Grčija 100 točk, 2. Rumunija 41, 3. Jugoslavija 35, 4. Bolgarija 16.

Atene 1930: 1. Grčija 148, 2. Jugoslavija 89, 3. Rumunija 50, 4. Bolgarija 26, 5. Turčija 22.

Atene 1931: 1. Grčija 135, 2. Jugoslavija 89, 3. Rumunija 50, 4. Bolgarija 26, 5. Turčija 19.

Atene 1932: 1. Grčija 145, 2. Jugoslavija 73, 3. Rumunija 68, 4. Bolgarija 20, 5. Turčija 15.

Atene 1933: 1. Grčija 163, 2. Jugoslavija 110, 3. Rumunija 61, 4. Turčija 59, 5. Bolgarija 53, 6. Albanija 7.

Kako pa bo letos?

Predsednik JLAS g. Veljko Ugrinić je umaknil svojo demisijo, ki jo je vložil pred dvema mesecema. Upravni odbor JLAS te ostavke ni sprejel. Vodstvo Balkanskih iger je z zadovoljstvom sprejelo to vest.

Organizacijski odbor V. balkanskih iger, ki se bodo vršile na stadionu v Zagrebu 26. avgusta ter 1. in 2. septembra, javlja, da so prometno ministrstvo, Jadranska plovidba in Dubrovaška plovidba odobrili za 50% znižano vozovino. Udeležniki Balkanskih iger naj na odhodni postaji kupijo celo vozovnico in formular za znižano vozovino. S potrdilom organizacijskega odbora, da se je lastnik udeležil Balkanskih iger, bo veljala že kupljena karta za brezplačni povratek.

Vstopnice za Bakanske igre so naslednje: vzhodna tribuna 7 Din dnevno, 15 Din za tri dni, zapadna stojišče 10 Din dnevno, 20 Din za tri dni, južna tribuna 25 Din dnevno, 60 Din za tri dni, južna tribuna, vhod v II, 20 Din dnevno, 40 Din za tri dni, sedež v loži 50 Din dnevno, 120 Din za tri dni, s šestimi sedeži 250 Din dnevno, 600 Din za tri dni.

JLAS je sklenil, da bo učencem srednjih in nižjih gimnazij poseben popust na vstopnicah na Balkanske igre, in sicer se-

deži na južni tribuni 20 Din za tri dni.

Svečana otvoritev Balkanskih iger se bo vršila po temle razporedu:

V nedeljo 26. avgusta ob 15. bodo delegati JLAS najprej sprejeli odposlanca Nj. Vel. kralja. Takoj nato bo šla povorka vseh sodelujočih narodov po abecednem redu po stadionu, le Jugoslavija bo šla zadnja.

Pred reprezentanco vsega naroda bo določil tablico z napisom, nato bodo sledili zastavonoše, delegati, kapetani in na kraju same reprezentance. Povorka bo obšla ves stadion nato pa se bo razvrstila druga poleg druge pred kraljevsko tribuno. Odtoč bo predsednik JLAS g. Veljko Ugrinić naprosil zastopnika Nj. Vel. kralja, naj otvori Balkanske igre.

Po otvoritvi bodo kapetani posameznih moštev odnesli zastave na poseben drog, ki bo postavljen na južnem notranjem delu stadiona. Godba bo zasvirala himne vseh šest sodelujočih balkanskih držav.

Nato bo kapetan jugoslovske reprezentance dr. Veljko Narančić položil olimpijsko prislogo. Nato pojejo kapetani s svojimi moštvi na svoje prostore in se bodo začela tekmovalja.

Igre se bodo končale na svečan način drugo nedeljo z razdelitvijo nagrad in z govori.

Vodstvo Balkanskih iger je prejelo večeraj več nagrad za zmagovalce in zmaganca moštva. Enega je daroval podban dr. Stevan Hadži vsak po enega pa Jugoslovske olimpijski odbor in Savez sportnih savezov.

Včeraj ob 16.40 sta prispeli v Zagreb istočasno bolgarska in turška reprezentanca.

Bolgarskih atletov je 19, spremljevalcev 17, skupno 36 oseb. Turki so pripeljali 21 atletov. Vodja Bolgarov je g. Kačov, vodja turških atletov pa Tefvik-bej.

Obe je pozdravil predsednik JLAS g. Veljko Ugrinić. V imenu Bolgarov mu je odgovoril g. Kačov. S postaje sta obe reprezentanci krenili v hotel »Esplanade«, kjer so zanje rezervirane sobe.

in Il. Podgornik, Vahan Il. Kovačić, Sovine I. in Il. Zornado, Mautić, Mičo, Korošec, Gomizelj, Krstini list prinesite seboj. Naslednji igralci naj bodo v nedeljo točno ob 13.30 na kolodvoru: Starec, Haal, Bertomcelj I. in Il., Zemljak, Slamič, Boncelj, Slavberger, Pupo, Makovec, Jež, Zemljak. Omenjeni igralci naj dvignejo opremo pri hišniku v nedeljo dopoldne.

Otvoritvena tekma nogometnega odseka STK Moste. V nedeljo ob 10. dopoldne odigra nogometni odsek STK Moste svojo prvo otvoritveno tekmo na zelenem polju, kjer bo pomeril moči z Mladino. Tekma se bo odigrala pod pokroviteljstvom g. dr. Osolinika na igrišču Mladike v Salezijanskem domu na Kodeljevem. Nogometni odsek STK Moste je od svoje ustanovitve dalje marljivo treniral na svojem prostoru in bo tako zelo zanimiva. Zato vabi vse mošćanske sportnike in ostale prijatelje sporta, da v čim večjem številu posejijo to prireditve.

SK Grafika. V nedeljo igra prvo moštvo s Primorjem. Postava in čas odigranja tekme bosta objavljena v nedeljo. Vsi aktivni igralci se pozivajo, da se udeležujejo treningov vsako sredo ob 17. dalje.

Vasja Pirč: Po mednarodnem šahovskem turnirju v Mariboru

Mojski turnir, ki je bil te dni zaključen in ki ga je tako vzorno organiziral Mariborski šahovski klub, je uspel pač v vseh ozirih. Zunanji udeleženci so odhajali z njega z najlepšimi vtisi, zanimanje publike je bilo veliko, domači in inozemski listi pa so dnevno prinašali obširna poročila o turnirju.

Pa tudi partije na turnirju so bile na lepi višini in bodo gotovo našle pot v vse šahovske rubrike na svetu. Prpomoglo je k temu gotovo tudi dejstvo, da ni bilo dovoljeno dati partije pred 30. potezo remis. Igre so bile zato pač nekoliko bolj borbene, in tudi število remisov, ki na mednarodnih turnirjih v zadnjih časih vedno bolj narašča, ni bilo previsoko (14 med 36 partijami). Prednjača v tem oziru Steiner, ki je samo eno partijo remzaral.

Partija Pirč - Spielmann, ki jo spodaj s turnirja prinašamo, je zanimiva po svoji enostavnosti. Pri gledalcih je vzbujala dolgo vti, da mora končati neodločeno, ker so pozicije izgledale tako izenačene. Tudi Spielmann je mislil, da ne vsouje pozicija nobenih nevarnosti in je podlegel presenetljivemu napadu. Ob večji pozornosti bi se bil morda lahko rešil.

Sprejeti damski gambit.

Beli: Pirč Črni: Spielmann
(3. kolo mariborskega turnirja, dne 7. avg.)

- 1. d2—d4, 5g8—f6
- 2. Sg1—f3, d7—d5,
- 3. c2—c4, d5—c4,
- 4. e2—e3, c7—c5,
- 5. Lf1—c4, e7—e6,
- 6. 0—0, Sg8—e6,
- 7. Dd1—e2, a7—a6,
- 8. a2—a3

Doslej sta oba nasprotnika igrala po že znanih vzorih, tu pa prinaša beli dobro pripravljeno teoretsko novost. Mesto običajnega 8. Tdl ima poteza v tekstu prednost, da obvaruje lovca c4 zamenjave in pripravljeno pozneje potezo b4.

- 9. Lc4—a2, b7—b5,
- 10. d4—c5, Lc8—b7,
- 11. b2—b4, Lc5—b6,
- 12. Lc1—b2, 0—0,
- 13. Tf1—d1, Dd8—e7,

Sokol

Plavalne tekme celjske župe v Rimskih Toplicah

V nedeljo dopoldne je priredila celjska sokolska župa plavalne tekme v bazenu na prostem v Rimskih Toplicah. Navzočih je bilo nad 40 tekmovalcev, lepo število, če pomislimo, v kako majhni meri se goji plavalni sport v celjski sokolski župi, kjer plavalci nimajo kje trenirati. A kljub vsem zaprekam, ki jih bo treba z energično akcijo odstraniti, so znatno napredovali in v plavanju in v skokih predvsem moški oddelki, zlasti moški naraščaj, dočim so ženski oddelki nazadovali.

Trbovlje imajo najboljša zastopnike v skokih, saj imajo saveznega prvaka br. Galo, odlični pa so tudi v prostem plavanju in ostalih panogah. Celje ima dobre zastopnike v prsnem in hrbtnem plavanju, v skokih pa so naraščajniki celo odnesli župno prvenstvo. Pri Trbovljanih je vzrok lepega uspeha in napredka bazen, ki so ga zgradili in v katerem imajo priliko trenirati. Trbovljani bodo v celjski župi korakali spredaj, ker imajo idealnih ljudi, ki vedo čeniti veliki pomen plavalnega sporta in podpirajo stremljenja plavalcev. Zalostno je, da Celje še vedno nima plavalnega bazena, kjer naj bi se vzgajali plavalci, med katerimi je še sedaj lepo število prav dobrih. A še ti izgubljajo voljo do treninga in to upravičeno. Kopališče »Diana« za treninge ni posebno priporočljivo, ker je voda tam po večini umazana in često hiri neprijeten in nezdrav vonj. Tudi Vogljan je tu za treninge. O tem je bilo že dovolj časnopisne debate. Vedno bolj stopa v ospredje vprašanje bazena, a samo med plavalci, dočim pristojni činitelji o tem popolnoma molčijo. Trbovlje, Kamnik, Skofja Loka, Gorjanski grad, St. Pavel pri Preboldu. Rimske toplice in še drugi manjši kraji imajo svoje bazene, Celje pa je še vedno brez bazena. Celje mora v najkrajšem času dobiti svoj bazen, kajti le v tem primeru bo mogoče držati sedanje lepo število dobrih plavalcev v stalnem treningu in jim omogočiti napredek in uspeh.

Rezultati plavalnih tekem za prvenstvo celjske sokolske župe so naslednji:
Člani: 100 m prosto: I. Gojmir Gala (Trbovlje) 1.22; 2. Barle Jožef (Store) 1.23.6; 3. Marjan Grilc (Trbovlje); 4. Stan-ko Pertot (Celje). Izven konkurence naraščajnika Mirko Mitnik 1.20.1 in Jože Brumec 1.25.2. 100 m prsno: I. Jožef Barle (Store) 1.35.2; 2. Arnold Bidovec (Trbovlje) 1.40.2. 66.66 m hrbtno: I. Gvido Rozin (Trbovlje) 1.4.3. Izven konkurence Branko Mikuletič (Celje) 1.4.

TSK Slovan. V nedeljo ob 8. dopoldne na igrišču Jadrana, Kozleja, naj se javijo: Franetič, Marchiotti, Kopal, Polšak, Uhan, Jovanovič, Galje, Thuma, Jančič, Ključec, Sinkule, Kolarič in Stojanovič. Opremo, bele drese in rdeče hlače preskrbi gospodar.

SK Mars. Juniorsko moštvo v postavi: Magister, Ban III, Tomšič, Drobež, Humar, Miloš, Povhe, Perko, Zigon, Brgoč, Gojkovič, Janež, Vrhovec in Janežič mora biti jutri najkasneje do 10. na igrišču Primorja. Igra se z Istro. Ob 16.45 pa naj bodo na Rakovniku: Zavri I., Trček I. Ban, Humar, Dolinar, Lili, Vrhovec, Zupančič, Vrhovec II., Stnrad, Jenko, Sodnik, Gene. Igra se v modrih dresih.

Kolesarska dirka pri Celju. Klub slov. kolesarjev v Celju bo prireditelj jutri dirko za klubovo prvenstvo na progi Celje — Teharje — Arelin — Celje. Progi bo treba prevoziti štirikrat. Start bo ob 13. pred gostilno Svetel v Gaberju, cilj bo istotam okrog 15.30.

SK Celje: SK Olimp. Ker SK Svoboda v Mariboru jutri ne more nastopiti v Celju, bo igral ob 15. na Glaziji SK Celje prijateljsko tekmo s SK Olimpom.

Sokolsko društvo Medija—Lizake priredi neprekidno svoj letni javni nastop v nedeljo 26. t. m. ob 15. v parku kopališča v Toplicah. Sodeluje nudilška godba iz Zagorja.

Mirensko sokolsko okrožje. Načelnišvo naproša vse br. edince okrožja, da pošljejo mesečne tehnične in prov. izveštaje okrožju za julij in avgust do 10. septembra. Enako opozarja, da prirediteljsko društvo Trebnje svoj nastop na praznik 8. septembra, katerega se udeležite polnoštevino, da ne boste pozabili tako kot za nastop v St. Lovrencu. Zdravoi Sokolska župa Novo mesto tudi tabori. Na praznik 15. t. m. se je odpravila skupina 30 dece in 5 članstva s prvim vlakom iz Novega mesta v Belo Krajino in se utaborila v Logu pri Starem trgu ob tih in prijazni Krki. Par sotorov in napisna tabla so znaki sokolskega taborenja, ki je v župi prvo, zato tudi še bolj skromno. Vodi župni načelnik br. Ludvik Papež. V taboru je vse v najlepšem redu in mladina uživa v soncu in vodi zdrave. Od časa do časa prirejuje tudi izlete v okolico, v ostalem pa telovadijo, teknujejo in se igrajo. Lepo je na našem taborenju — pojditelj jih obiskati, saj ostanejo do 29. t. m.

Šolstvo

Vpisovanje v prve letnike vseh oddelkov Državne tehniške srednje šole v Ljubljani, to je arhitektonsko-gradbenega ali strojnega ali elektrotehniškega oddelka tehniške srednje šole, gradbene, strojne, elektrotehniške, mizarske in stružarske delovodske šole, kiparske in rezbarske, kornariške, graverske in zlatarske in ženske obrtne šole ob v soboto, dne 1. in ponedeljek, dne 3. septembra dopoldne. Vpisovanje v višje letnike bo v petek, dne 7. septembra dopoldne.

Na ljubljanski manjšinski osnovni šoli (z nemškimi učnimi jeziki ter poukom v slovenščini in srbohrvaščini) bo naknadno vpisovanje učencev in učenk dne 1. septembra od 11. do 12. ure. — Cvojsva cesta št. 5, I. nadstropje, desno.

Na dr. real. gimnaziji v Koteljvi so bodo vpisovali učenci I. razreda v soboto, dne 1. septembra od 8. ure dalje. Vpisovanje od II. do IV. razreda bo v ponedeljek dne 3. septembra, za učence od V. do VIII. razreda pa v torek, dne 4. septembra. Vpisovanje se bo vršilo osebno. Prinesiti je potrebno dokumente, zlasti potrdilo od davčne uprave za odtremo šolnine. Otvoritvenemu služba boža bo v nedeljo 9. septembra ob 8. uri. V ponedeljek 10. septembra pa se bo začel redni pouk. Podrobna poenaila so nabita na uradni deski.

Meščanska šola v Brežicah. Vpisovanje učencev (učenk) v vse razrede bo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. v ravateljstvu pisarni. V prvi razred se sprejemajo učenci in učenske, ki so dovršili 4 razrede osnovne šole z dobrim uspehom ter niso še dopolnili 14. leta. Učenci naj se zglašev v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter prineso s seboj krstni list, domovinska list in zadnje šolsko izpričevalo. Ponavljalci izpiti se prično v petek 31. t. m. ob 8. po re, ki bo objavljen na šolski deski. V petek 7. septembra ob 8. bo otvortvena služba boža, v ponedeljek 10. septembra pa redni pouk.

Meščanska šola v Mežici. — Vpisovanje 1. in 3. septembra, vsakokrat ob 8. do 12. ure. Po možnosti se prijavite že v soboto 1. septembra. Popravni izpiti 3. septembra. Meščanska šola v Vojniku. Popravni izpiti 31. t. m. in 1. septembra, vpisovanje učencev(nek) od I. do IV. razreda bo 1. 2. in 3. septembra, učiteljska konferenca 4. septembra, redni pouk z otvortvenim šolsko mašo pa 10. septembra. Pričetek vsakokrat ob 8. uri. Podrobneše naznanilo v izloženem oknu g. Pušnika in v šolski veži.

Na 2. drž. dekliški meščanski šoli v Mariboru bo vpisovanje v vse razrede I., 2. in 3. septembra, vsak dan od 8. do 12. ure. Pri vpisovanju predložiti vsaka učenka zadnje izpričevalo, krstni list, izpolnjeno in s kolkom za 5 Din kolkovano prijavo ter potrdilo o višini davkov. Potrdilo mora biti kolkovano s kolkom za 20 Din, prepis s kolkom za 10 Din. Na podlagi davčnega potrdila se plačuje šolnina.

Vpisovanje na I. drž. dekliški meščanski šoli v Mariboru bo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. in od 15. do 17. ure, 2. septembra pa samo dopoldne. Popravni izpiti bodo 30. in 31. t. m. ob 8. ure dalje. Podrobne razpored bo objavljen na razglasni deski.

Popravni izpiti na dr. realni gimnaziji krajevsko Andreja v Ptujju se bodo vršili takole: 28. t. m. za I. razred, 29. t. m. za II. in V. razred, 30. t. m. za III. razred, 31. t. m. popoldne za VI. in VII. razred. — Pismeni višji tečajni izpit bo 30. t. m. dopoldne, istega dne popoldne bo nižji tečajni izpit. Ustni višji tečajni izpit bo 31. t. m. dopoldne. Natančnejši razpored je na črni deski v veži.

Meščanska šola v Ptujju. Vpisovanje v vse razrede bo 1. 2. 3. in 4. septembra od 8. ure predpoldne in od 14. dalje. Sprejemni pogoji so isti kakor druga leta. Šolska maša bo 10. redni pouk pa 11. septembra. Vsa druga navodila za vpis na oglasni deski v šolskem hodniku in pri upraviteljsstvu.

Meščanska šola v Ormožu. Popravni izpiti bodo 31. t. m. ob 8. uri. Vpisovanje (davčno potrdilo, zadnje šolsko izpričevalo in prijava, novi učenci tudi rojstni list) bo 1. 2. in 3. septembra dopoldne. Otvortvena služba boža bo 6. septembra. Vse drugo na črni deski v šolski veži.

Nevesta z ogromno doto

Ameriški listi objavljajo dolge stolpce podatkov o pripravah za ženitev Johna Jakoba Astorja, potomca slovite ameriške milijonarke obitelji.

»Chicago Daily Tribune« poroča, da bo imela nevesta iz rodbine Franch nad dve milijona dolarjev dote. Med drugim obsega njena dota: sloviti demant kraljice Ev genije, vreden 16 milijonov Din, neki rubin in demantno zapestnico in skupni vrednosti 4 milijonov dolarjev, več palač in hiš v Newportu, ki predstavljajo vrednost nad 20 milijonov Din itd.

Za varstvo dragocenosti je angažirala Franchova rodbina cel roj detektivov, ki so noč in dan budno na straži, da ne izgine kak predmet. Še več skrbi kakor detektivji, ki stražijo dragocenosti, pa ima nevestin oče, ki ga neprestano oblaagajo reporterji in ga sprašujejo tisoč podrobnosti. ki še bolj opozarjajo bandite in parje na reči, ki se dajo ukrasti.

Celovski nogometaji v Ljubljani

V nedeljo ob 17. na Stadionu. Kakor smo včeraj poročali, igra v nedeljo Ilijija mednarodno tekmo s celovsko Avstrijo. Nasprotnik goji lepo kombinacijsko igro in razpolaga s fizično močno razvitimi igralci, ki so navajeni ostre igre, ki je neobhodno potrebna pri tekmah, kot jih morata igrati naša lilišga v državnem prvenstvu. Gotovo se bodo gostje potrudili pokazati v Ljubljani, da znajo koristno in lepo igrati tudi na tujem terenu, ne samo na domačem, kakor naša moštva.

Službene objave LNP

(Seja p. o. 22. avgusta 1934.)

Navzoči: Kuret, Novak, Setina, Skuhala, Zupanc, Perovič, Juvan, Salanon, Bergant, Terpin.

Objavila se žreb tekmovalnja za gorenjski pokal: 1. kolo Enakost: Gorenjec, retur Gorenjec; Enakost (zmagovalec »a«): Korotan; S Svoboda, retur Svoboda; Korotan (zmagovalec »b«); Radovljica; Bratstvo, retur Bratstvo; Radovljica (zmagovalec »a«); 2. kolo a: c, retur c: a (zmagovalec »A«); b: 3. kolo a: B, retur B: A.

V objavljenih terminih in parih ljubljanskega drugega razreda so izostali termini Sloge: 1. termin Sloge: Grafika, 2. Sloge: Reka, 3. Slovan; Sloge: 4. Jadrana; Sloge, 5. Svoboda; Sloge, 7. Korotan; Sloge, 8. Mars; Sloge, 9. Slavija; Sloge, 11. Sloge: Mladika.

Sporod za nedeljo 26. avgusta, pokalne tekme: Na Jesenicah, igrišče Enakosti, ob 17. Enakost: Gorenjec, službovoči Cinkovec; v Kranju ob 17. Korotan; Svoboda, službovoči Kern; v Radovljici ob 17. Radovljica; Bratstvo, službovoči Kristof.

Odobrita se poskusni tekmi v Ljubljani, igrišče Reke ob 17. Istra; Reka; v Hrastniku, igrišče Hrastnika ob 15. Triglav; Delavec.

Zabeležijo se prijateljske tekme 26. avgusta: Atletiki: Primorje, Hrastnik; Šostanj, brzoturizm Rudarja s sodelovanjem Dobre, Retja, Hrastnika; naknadno se zabeležijo tekme Primorje: reprezentanca II., Bratstvo; Reka, Atletiki: Rapid, vse 19. avgusta.

V kolikor se klubi sporazumijo za predčasno igranje jesenskih prvenstvenih tekem, jih lahko odigrajo, sporazum naj pravočasno javijo podsavezu.

Vlogi Rapida od 17. avgusta in Zagorja od 20. avgusta za mednarodne tekme se odposiljeta mizvin preko JNS.

Citajo se za Istro, Ježica, Bogomil Boltavzer, Ivan Stembal, Drago Zupet, Franc Baggia, Drago Kitek, Marjan Radič, Metod Goršek, Jože Kost, Miran Marn, Josip Dežan, Josip Pečnik, Milan Kosi, za Radovljico Milko Dobravec, Vinko Glažar, Branko Prinčič, Kosta Popovič, Srečko Skrt, Pavel Pirih, Vlado, Torkar, Jožef Hamerc, Martin Vrečko, Stane Kompara, Janez Pezdlič, Jože Ješe, Valetin Gabrijelečič, Ludvik Kolmanič, Viktor Mokorel, za Soroto Stevo Kovačević, Janez Škrjil, Albin Cerkvenik, Karlo Volbang, Rudolf Finžgar, Jovo Milenkovič, Silvo Marguč, Drago Frankovič, Igič Novak, Valentin Pirč, Antoj Pirč, Ivan Hafner, Jožef Pokorn, Franc Škrjil, Franc Krmelj, Franc Bernik, Pavle Perko. — Verifikacija teh igralcev bo sledila, ko bodo klubi sprejeli v članstvo JNS.

Verifikacije igralcev: s pravico takojšnjega nastopa za Delavca, Hrastnik, Joško Ramsak, Jože Češnovar, Benjamin Kozar, Franc Potrata, Anton Kranjc, Jernej Velšt, Edi Kremžar; za Muro Franjo Laci; s pravico nastopa 1. septembra 1934 za Reko Ciril Jammik; za Svobodo—Mrb Franc Rahle; za Šostanj Stane Cainko; s pravico nastopa 27. septembra in 27. decembra za Rudarja, Hrastnik, Jože Zveplan, Ivan Smit, Viljem Ramsak; s pravico nastopa 1.

septembra, 22. novembra 1934 in 22. februarja 1935 za Svobodo—Mro Joško Bosina, za Slovana Anton Por. Citata se za Korotan—Kr. Mihael Riesz, za CSK Emil Krnoul s tem, da bo sledila verifikacija po končanem postopku po § 7 »upustva«.

Vzame se na znanje preklie Jožeta Gogale, Vilibalda Laha, Pavla Kvedra, Vilje-ma Hörtnerja, Ernesta Aljančiča, Iva Kosa, Frana Zorman, ki prekljujejo verifikacijo za Sloge—Lj. s tem, da ostanejo še nadalje člani Ilijije.

Dovolji se nastop Josipu Marbahu, Aliji Skopljaku, Josipu Novoselcu za moštvo Drape v nedeljo 26. avgusta, Antonu Grči se dovoli nastop v nedeljo 26. avgusta za moštvo Sloge—Zg. Dovolji se Francu Kobetu nastopanje kot gost za Atletike.

Suspendirajo se, dokler ne poravnajo obveznosti do prejšnjih klubov: Ivan Kosi, Viljem Ramsak, Jože Zveplan, Ivan Smit, vsi Rudar; Franc Zorman, Ilijija. — Novak, I. r., tajnik II.

Iz OZDS. (Službeno.) V včerajšnji službeni objavi je tiskarski škrat spaečil nekatera imena izato popravljamo: v Škofji Loki ob 17. Sora; Svoboda Galič, v Hrastniku ob 15. Triglav; Delavec poizkusna Marin. Tajnik M. Pevalček s. r.

V nekaj vrstah. V četrtek je naša vojaška nogometna reprezentanca odigrala v Bukarešti svojo drugo tekmo, in sicer z rumunsko reprezentanco. Rumuni so smatrali, da bo ta tekma samo koristen trening, pa so se prevarili. Čeprav so Rumuni staveli v svoj vojaški tim nerotjake, so naši vojaški sportniki zmagali s 4 : 3. V naši vojaški reprezentanci je igral tudi Primorjaš Janežič, in sicer na desnem krilu. Zmaga naših vojakov je bila tako prepričevalna, da je rumunsko obinstvo naše vojake po tekmi neslo na rameniš z igrišča. — 1. in 2. septembra se bo v Dubrovniku vršilo meddržavno plavalno tekmovalje med Avstrijo in Jugoslavijo. Zadnje tekmovalje med obema državama je bilo v Millstattu, kjer je zmagala Jugoslavija. Avstrijski savez je že postavil svojo reprezentanco, ki je ta-le: 200 m prsno Zobernigg (KSV), Hözl (Oe. V. S.), 100 m hrbtno Hans Seitz (GAK), Kellner (TWV), 100 m prosto Oton Keltser (Ewask), H. Seitz (GAK), 400 m prosto Pader (Ewask), Zobernigg (KSV), 3 krat 100 m mešano Zobernigg, Seitz, Keltser (Hözl), Kellner, Svoboda, 4 krat 200 m prosto Keltser, Pader, Seifranz, Zobernigg (Seitz), Skoki Steiner (Ewask), Karf (GAK), Waterpolo: Wenninger, Seitz, K. Riedl, O. Müller, Lergetporer, Schönfels (vsi Ewask), Haslinger (Oe. V. S.). — Nogometno moštvo Jugoslav. akademškega društva v Kočevju je porazilo moštvo velopedskega bataljona s 4 : 3. Tekmi je prisostvovalo okoli 100 gledalcev, kar je za Kočevje gotovo lepo število.

Poverjenišvo JLAS Maribor. (Službeno.) Za skupen trening kot pripravu za nastop mariborske reprezentance proti reprezentanci Bolgarske odrejam te-le atlete: od Maratona: Vadič, Kleut, Seidler, Uratnik, Struel, Zerik, Kangler, Kokol, Lašič, Rudl. Od ISSK Maribor: Kibarčić. Od SK Rapid: Mühlaisen, Monderer, Musnik, Hoffer, Visnovič, Jeglič I. in II., Heller, Verzel. Od SK Železničar: Venutti, Stropnik, Požar, Prusch, Muraus, Žizek, Herič, Govedič, Podpečan, Starman, Perme, Čelhar, Gala II, Eferl, Verzel. Prvi trening bo v soboto 25. t. m. ob 17.30 na igrišču SK Železničar (Tržaška cesta). Trenenje vodijo gg. dr. Jettmar, Kramberger, Perin in Staršina. Nadaljnja navodila prejmejo atleti na treningu. Mariborski sportniki se opozarjajo na posebne avtokarvožne »Putnika« na Balkanske igre v Zagreb 26. t. m. in 1. in 2. septembra. Prijave je čimpreje nasloviti na »Putnika«.

Juniorski pokal. (Službeno.) V službenih objavah z dne 24. t. m. se je vrnila napaka pri razpredelci parov za prvo kolo. Pravilno se mora glasiti: igrišče Primorja ob 11. Mars; Istri I. in igrišče Mladike ob 9. Mladika; Jadrana. Mesto zadržanega g. Pfunderja sodi tekmo Svoboda: Panonija ob 8. na Primorju g. Koracič. ASK Primorje. (Nogometna sekcija.) Zaradi pokalne tekme naj bodo v nedeljo ob 9. na našem igrišču: Pavlica, Jerman I.

L. Wolff:

Garragan

Roman

Nikolina ga je gledala in težko dihala. Val sovraštva do Glorije je udarjal vanj iz tega pogleda.

Spet in spet je Garragan v neodločnosti vpraševal: »Kaj naj storim?»

»Ali res ne veste, Jožef Garragan?»

»Ne vem, Nikolina.«

»Ali ljubite mene, ali ljubite Glorijo?»

Vzdignil je oči do nje, ki je tako mlada in vzravnanostala pred njim, in rekel, pripravljen plačati vsako ceno, da si osvoji to dekle, ki je njegova kri vpila po njej: »Vas ljubim, Nikolina. Sami veste.«

»Tedad se peljite v Pariz, Garragan. Zdad se morate peljati v Pariz.«

»Kaj naj storim v Parizu?»

»Stopite pred svojo ženo in terjajte ločitev! Nikar ne prosite! Terjajte! Uspeh je tem bolj gotov, če boste sami v Parizu in če jo zaslužite. Verjemite mi, Jožef Garragan.«

Nikolina je upala, da bo Garragan našel Glorijo v družbi grofa Heniksteina in vse uganil. Potem mu ne bi moglo nič ubraniti, da ne bi izsilil ločitve od prešušne žene.

»In če Glorija vendar ne privoli?« je beječe, skoraj malodušno vprašal Garragan.

»Tedad — tedaj — Nikolina je skoraj jokala od živčne besnosti — tedaj se vrnite, Jožef Garragan, in mi kratko in jasno povejte: »Ljuba Nikolina, zelo mi je žal, a moja žena ne dovoli, da bi bil jaz tvoj in ti moja.«

Tedad je Garraganova kri vzplapolala in mahoma zagorela. Ves svet okoli njega je bil rdeč od zarje ognja, ki ga je Nikolina užigala v njem.

»Da! Prav imate, Nikolina. Popeljem se v Pariz. Pri tej priči! Še to urok je kriknil kakor iz uma. »In če se ta ženska predrzne in mi poizkusi delati sitnosti, tedaj se je Bog usmili!«

Z obrazom, spačenim od besnosti je poskočil, pobral iz predala pisalne mize denar, papirje in kar mu je še prišlo pod roko, political Ewedinga, naročil avtomobil, planil v spalnico in z drhtečimi rokami zmetal najpotrebnejše v ročno torbo.

Nikolina, ki sta jo grabila strah in kes, je zaman izkušala gasiti požar, ki ga je bila zanetila; Garragana ni bilo več moči ustaviti v njegovem diru.

»Ljubim te,« je zašepetala pri slovesu, mu ovila roke okoli vratu in ga poljubila na usta.

Razbrzdani Garragan ni ničesar slišal, niti ni več čutil sladkosti Nikolinih ust. Njegova misel in njegovo sovraštvo sta bila že pri Gloriji v Meudonu.

V Liègu je stal vlak dve uri.

Garragan je izstopil, krenil po dolgi Postajni ulici, prišel v notranje mesto, se ognil vrveža ljudi in obstal na samotnem trgu, sredi katerega se je dvigala cerkev, siva od starosti. Stopil je v somračno cerkev in sedel na klopi. Pred stranskim oltarjem je klečala stara žena in tiho ihtela. Garragan je poslušal to ihtenje, ki

mu je razganjalo prsi, dvignil oči k temni sliki, ki je predstavljala polaganje v grob, in zaduhal veli vonj po kadilu; prečudno čuvstvo ga je obšlo, kakor da bi se počasi in brez bolečin pogrezal v oblačne globine. Najboljše iz vsega, kar je danega človeku, je smrt, je zamaknjen pomislil in zaprl oči. Čez nekaj časa je začul izprva tiho, potem pa čedalje močnejše bučanje orgel, nato se je oglašil zbor, droben zvoneček je zapel, vse je spet utihnilo, in truden, dobroten glas je govoril, dokler niso vnovič zabučale orgle. Garragan je odprl oči. Globok molk je ležal nad somračnim prostorom, le starka pred oltarjem je še tiho ihtela.

Garragan je vzdihnil in zapustil cerkev. Prišel je na most, obstal, se zagledal v tekočo vodo in se nejasno spomnil drugih mostov, ki je bil že stal na njih. Nato se je ob bregu vrnil na postaj

Ko se je okoli enajstih zvečer pripeljal v Pariz, se je začudil, kako hitro je minila pot; odpeljal se je v majhen hotel na Operni aveniji, kjer je bil že nekakrati stanovač. Šel je v sobo, ki so mu jo bili določili, izločil svojo potno torbo, se umil in koprneče vrgel oči na vablivo, široko posteljo. A v tem so ga napadle take težke misli, da se je pozabil sleči in obsedel na zofi, vse dokler ni jutrnje solnce posijalo v sobo.

Blag jesenski dopoldan je bil, in nebo se je širilo v brezmadežni sinjini, ko se je Garragan v Meudonu urno vzpenjal po strmi cesti, ki je vodila k vili »Maréchalet«. Njegova razburjenost se med dolgo vožnjo ni bila unesla in je postala tem večja, čim bolj se je bližala možnost prepria. Ničesar ni Garragan tolikanj mrzil kakor pričkanje in nemir.

Težak občutek neozdravljive bolezni ga je obšel, ko je stopil skozi vrata na dvorišče vile »Maréchalet«.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le. ce zantevate od. Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.- v znakmah. odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštini polnočni na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočja se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Službe išče

Beseda 50 para davek 2 Din za štiro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Železnik
energijski, dobro usposoben, išče primerno službo kot pomočnik, detajlji na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-2

10.000 Din posodim
solidsnem podjetju, ako me zasopli kot ekvivalenta, inkasanta, slugo ali kar koli. — Javiti na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-2

Absolventinja meščanske šole
žel imenstvo v trgovini ali kot frizerka. Zatelejena vna očeh. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-2

Učiteljska abiturijentinja
z mnenjem št. 1. abiturijentinja in nemškega jezika, pianistinja, išče mesto vzgojiteljice. Prejemati tudi inštruktorka. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« v Mariboru pod št. 21543-2

Vajenci-ke
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Pri mesarju
na delu št. mesto v mestu, vajuca za 14 let starega, močnega, poštenega, pridnega in zdravega fanta, ki ima veselje do dela. Nastopiti lahko takoj. Tražiti kva, trgovca, Domžale. 21543-44

Službo dobi
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Deklico
za vsa hišna dela, ki zna nekoliko kuhati, sprejemati Naeov povz. oglaševalski oddelk »Jutra«. 21543-1

Natakarico
žadne zunanosti, večjo dobroga serviranja in drugih restavracijskih posolov v prvotnosti nudilski restavraciji, s dobrih dohodki, sprejemati takoj. Naeov povz. oglaševalski oddelk »Jutra«. 21543-1

G. Th. Rotman:

Peter Plavec in Janko Rjavec potujeta okoli sveta

Zdad je brod hitro šinil naprej; potniki so bili rešeni! Toli nagla je bila vožnja, da čolna ni bilo moči ustaviti in se je na oni strani zaletel v breg, kar je povzročilo tak neznanski sunk, da so vsi, kolikor jih je bilo na njem, vzrak počepali v vodo. Na srečo ob bregu ni bila globoka, in kmalu so se vsi rešili.

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

153

Kontorist
zmožen tudi nemškega jezika, dobi mesto v veletrgovini na Štajerskem. — Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-1

Tapet. pomočnik
in vajenca
sprejme J. Cerni, Tyrševa cesta 28. 21543-2

Gospodično
inteligentno, pridno, poslušno in pogumno, ki bi se hotela povzdigniti postojno, sprejemati takoj. Ponudbe z znamko za odgovor poslati na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-2

Petlino podjetje
zagrabi, išče za strojno prženje tobakovega lističa, ter izkušeno moč. — Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-2

Od 550 Din
naprej dobiti moderno otroške vozičke v tovarni otroških vozičkov. — Kucler & Co., Celovška cesta št. 28 — poleg pivovarne »Union«. 21543-6

Kupim
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Plaćam takoj!
Kupim stare pohištvo, omar, posteljo, žimnico, zofe, fotelje, pis. mize, slike, ure, porcelan in vse druge stvari. Golob Marja, Galuovo nabrežje 23, Ljubljana. Dopolnje zadnje, da pridem na dom! 21543-7

Posest
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Hiša
z gospodarskim posejstvom v mestu na Dolenjskem — pripravljena zlasti za pekarnico, pa tudi za druge obrti, ker ni kokuarane v bližini. neprodaj. Naeov povz. g. Jančič. Zgornja Slika. 21543-20

Manjša trg. hiša
na Jesenicah, ugodno na prodaj. Naeov povz. g. Jančič. Zg. Slika. 21543-20

Hišo
z upeljano trgovino na zelo prometni cesti na periferiji Ljubljane ugodno prodam. Naeov v oglaševalski oddelk »Jutra«. 21543-16

Dvostanovanj. hišo
pod ceno prodam. Deloma prevzem hipoteke, ostalo gotovina. Slika, Cernetova št. 32. 21543-20

S 100.000 Din
gotovino in nekaj dolga na p. in novo komformno hišo ali vilo, dve do tri stanovanjake. — Samo pogodbeno ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-20

Kapital
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

500.000 Din posojila
v gotovini, ščem proti vknjiži na prvo mesto nepremične več milijonske vrednosti. Vrstnik lahko tudi obredi po dogovoru. Cenj. ponudbe na področju »Jutra« v Mariboru pod »Kontorist«. 21543-16

Iščem družabnika
za izkoriščanje zelo dobičkonosnih iznajdb. Dobičeb od 10.000 Din vsilje, ki se zavaruje. Rabljive tudi hranilne knjižice. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-16

Opremo za trgovino
s papirjem in knjigarino, alvoro novo, radi raspodaje poceni oddam. Oglaševalski oddelk »Jutra« v Mariboru, Slovenski trg 6. 21543-6

Hladilni avtomat
za mesarje, gostilne, itd., ki se lahko ogleda v obratu, poceni prodam. Dopise na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-6

Opravo za špece-rijsko trgovino
prodam. — Ogledati pri T. Dolničar & Richter, Ljubljana, Zvoznarska ulica. 21543-6

Pumparice
modne hiše, najbolj nakup A. PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14. 153-6

Knjižico
Ljubljanske kreditne banke, Mesne hranilnice in Kmetijske posojilnice — ali dobroimne Ljublj. kreditne banke, v znesku 80.000 Din kupi industriji, podjetje pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-6

Hranilno knjižico
Kmetijske posojilnice, z vigo do 60.000 Din, kupim takoj. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-6

Vložne knjižice
Celjske posojilnice d. d., kupim. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-6

Pohištvo
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Jedilnice
moderne — iz kavčakkega oreh, na hranilne knjižice za popolno vrednost ugodno kupiti, dokler traja zaloga. Na zahtev pošljemo sliko na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-12

Ne v treh dneh,
mpak v 3 tednih Vam „Kamila“ krema prerodi kožo.

»Kamila« krema zanesljivo odpravi lišaje, izpuščaje, vnetja, kraste, žulje itd. Naravna moč kamila v »Kamila« kremi kožo poživljuje, čudovito osveži, utrdi in izgladi. Pri britju odpadne uporaba alkohola, galuna itd. Ta sredstva kožo sušijo in dražijo. »Kamila« krema sama jo temeljito desinficira, napravi jo voljno in odporno. SKATLICA 10.— DIN. DOBI SE POVSOD! Razpošilja lekarna Mr. Jože Oblak, št. Vid nad Ljubljano. Glavna zaloga za Ljubljano Fotoparfarmerija Venus pred postjo

Vinogradniki, pozor!
Proda se po zelo ugodni cenli

RAZNA VINSKA POSODA
od 50 do 3300 litrov. — Vprašati med uradnimi urami v Posojilnici, Slovenski trg št. 5, Ptuj. 6762

Pozor! Senzacija.

Naznanilo otvoritve.
Podpisana vlnudno naznanjam, da sem otvorila v starem in splošno znanem lokalni bivše gostilne »PUA« na Sv. Petra cesti 55 v popolnoma preurejenih prostorih

gostilno „Pri Mengšanki“
Točila bom provrstna vina splošno znanih vinogradnikov. Na razpolago gorka in mrzla jedila. Pri otvoritvi danes v soboto zvečer sodelujeta dva mlajša brata, odklikovana harmonikarja iz Mengša. Za obilen obisk se tople priporoča 6796

Rozi Gregore, gostilničarka

Lokali
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Špecerij. trgovino
radi celitve ugodno prodam. Naeov povz. oglaševalski oddelk »Jutra«. 21543-16

Meščansko ostajališče
(hotel) z gostilno, popolnoma urejeno, osemstajni postojniški sob, izvrstna pozicijska zagrebškega tipa, kompleten inventar postojniških sob, gostilne, vrata in krasnega letnega vrta prodamo obnem s solidno masivno zgrajeno hišo nam. v. v. L. 21543-6

Stanovanje
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Štirsob. stanovanje
soba, sračno in točno, v L. nadstropju odda Maurer, Napoleonov trg 7/II. 21543-6

Stanovanja
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Sobo in kuhinjo
iščem s 1. septembrom. — Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-12

Dvosob. stanovanje
parkirano, kopalnico in poselek sobo, v bližini Mirja ali Slike išče mirna stranica. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-12

V najem
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Pekarno
dobro ideo, na prometni točki, pod ugodnimi pogoji vame takoj v najem dober, agilen in preprosten pek. Naeov pri področju »Jutra« v Celju. 21543-17

Dijakke sobe
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Sobico z vso oskrbo
iščem za sedmolično. Ponudbe z navedbo cene na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-12

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Kabinet
s separatnim vshodom s stopnišča, v centru mesta takoj oddam. Ogledati v Knaflijevi ulici št. 13/II. 21543-23

Na stanovanje
s vso oskrbo poceni sprejem mladega gospoda ali gospodično na Sv. Petra nasipu št. 29. 21543-23

Opremljeno sobo
s električno lučjo, parketom in separatnim vshodom, blizu sredine mesta ugodno oddam. Naeov v oglaševalski oddelk »Jutra«. 21543-23

Opremljene sobe
s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Čedno sobico
opremljeno — s posebnim vshodom, odštemo v vilii na Veleni post. 9 — Področje. 21543-23

Sobe išče
Beseda 50 para davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Opremljeno sobo
z vso oskrbo, išče gospod Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-23

Sobo z vso oskrbo
išče gospodično. — Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod št. 21543-23

Izjavljam
da so vse klorote, ki so se znele proti gđ. Pepci Bosman in njenemu prijatelju povsem neškodljive in brez vsake podlage. — Brežja, 22. avgusta 1934. Gartner Marja, L. r. 21543-21

Razno
Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Telefon 2059
Premog Karbopakete drva in koka nudi POGACNIK Bohoričeva ulica 5.

VILO na BLEDU
prodam ali zamenjam za hišo v mestu. Vila je v idealni legi, dvonadstropna, moderno urejena. Ponudbe na oglaševalski oddelk »Jutra« pod »Ugodna prilika«. 6793

Dovršeno z eksperimenti,
ki so Vas dovedli k meni. Zahtevajte „Olla“ Tropic

RODITELJEM